…Ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 91 (9845) | 1962 оной апрелиин 17, вторник | Сэн 2 мүнгэн

Арадай шалгармал манлай, коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ общест-вын хүтэлбэрилхы, шэглүүлхы хүсэн—Ленинээр байгуулагдаһан Советскэ Союзай алдарта Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

(1962 оной Майн 1-дэ зорюулжа КПСС-эй ЦК-гэй гаргаһан Уряануудһаа).

1962 ОНОЙ МАЙН 1-дэ ЗОРЮУЛЖА КПСС-эй ЦК-гэй ГАРГАҺАН УРЯАНУУД

…шадай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэр, бү…й хүдэлмэришэдэй нэгэдэлэй, аха дүүгэй хани ба…дэр—Майн 1 мандаха болтогой!

…ы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

…найрамдал, арадуудай хоорондохи хани барисаан ман…гой!

…тскэ Союзай ажалшад! КПСС-эй XXII съездын түүхэ…эринүүдые, коммунистическэ общество байгуулгын …граммые бэелүүлгэдэ бүхы хүсэ шадалаа үгэе!

…измын илалта тээшэ, урагшаа!

…үүхэ революционно һургаал, бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы …й үзэл сурталай хүсэн түгэс зэбсэг—марксизм-лени…ха болтогой!

…лмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай дайшалхы ман…шо аха дүү коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй …та халуун амаршалга!

…дэлхэйн коммунистнуудай агууехэ армиин эбдэршэ…гэдэл, нягта жагсаал мандаха болтогой!

…атарсна интернационализмын туг улам өөдэнь үргэе!

…найрамдалай, национальна талаараа бэеэ даанхай …мократиин, социализмын түлөө тэмсэлдэ бүхы оро…элмэришэн ангиин болон ажалшадай ажал-ябуулгын …шалхы һаналаа нэгэдэлгэ улам бэхижэг лэ!

…эрсэг дэлхэйн арадууд! Зэрлиг муухай колониальна …ые бүрин, хүсэд дүүрэнээр усадхахын түлөө тэмсэг…альна бүхы оронууд болон арадуудые дары, заабол …айдал туйлагты!

…хы оронуудай арадууд! Таанар—эб найрамдалай тү…эй шиидхэхы хүсэн гээшэт! Һэргэг байгты, хүн тү…айсадые—империалис дай һужэрөөгшэдые элишэлэн …ты!

…хы оронуудай арадууд! Буу зэбсэг ниитээрээ, бүхы…ха хэрэг эб найрамдалай болон аюулгүй байдалай … мүн. Буу зэбсэг ниитээрээ, бүхыдэнь хуряахын түлөө …эр, эрид шууд тэмсэгты!

…хы оронуудай арадууд! Немецкэ үһөөгөө абагшадые …рна зэбсэгээр хангалгада эсэргүүсэн эрид шууд … Германитай эбэй договор түргөөр баталха, Баруун … сүлөөтэ демилитаризованно город болгохо эрилтэ …

…италис оронуудай түрмэнүүдтэ зобожо байһан өөһэ…үүдай эрхэ сүлөө болон зол жаргалай түлөө эрэлхэг …р тэмсэгшэдтэ халуун амаршалга! Хархис хүсэнүү…байгаашадта, капиталай һабарта орөгшодто сүлөө …

…асхоорондын хүдэлмэришэн ангиин туйлалта, социа… коммунизмын замаар дабшажа ябаһан сүлөөтэ, бэеэ …адуудай хүсэн түгэс хани харилсаан болохо дэлхэйн …ческэ системэ мандаха болтогой!

…иализм байгуулжа байһан Хитадай Арадай Респуб…шадта аха дүүгэй амар мэндэ! Советскэ Союзай бо…й агууехэ арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхын, эб…хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

…иализм байгуулжа байһан Албаниин Арадай Респуб…лшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон албан …хоорондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаан, …холбоон мандаха болтогой!

…иализм байгуулжа байһан Болгариин Арадай Респуб…шадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон болгар …хоорондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаан, …лбоон мандаха болтогой!

…иализм байгуулжа байһан Венгриин Арадай Респуб…шадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон венгер …хоорондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаан, …лбоон мандаха болтогой!

…иализм байгуулжа байһан, демократическа үндэһэ …өөрынгөө оронииe амгалан ёһоор нэгэдүүлхын тү…э байһан Вьетнамай Демократическа Республикын …аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон вьетнам ара…ондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаан, …лбоон мандаха болтогой!

…ализм байгуулжа байһан Германиин Демократичес…кын ажалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон …арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани …рилсаа холбоон мандаха болтогой!

…н Демократическа Республика мандаха болтогой!

…иализм байгуулжа байһан, демократическа үндэһэ …өөрынгөө оронииe амгалан ёһоор нэгэдүүлхын түлөө …һан Корейн Арадай-Демократическа Республикын …аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон корей арадуу…хи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаан, харил… мандаха болтогой!

…лизм байгуулжа байһан Монголой Арадай Респуб…шадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон монгол …хоорондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаан, …боон мандаха болтогой!

…лизм байгуулжа байһан Польшын Арадай Респуб…шадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон поляк …хоорондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаан, …боон мандаха болтогой!

…лизм байгуулжа байһан Румыниин Арадай Респуб…шадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон румын …хоорондохи хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй хани барисаан, …боон мандаха болтогой!

…лизм байгуулжа байһан Чехословакиин Социалис…публикын ажалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Со…хословакиин арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхын, …хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

…лизм байгуулгын замда ороһон Эхэ оронойнгоо …бэеэ даанхай байдалые шэн зоригтойгоор хамгаалжа …баатар арадта аха дүүгэй амар мэндэ!

… Союзай, Кубын арадуудай хоорондохи хани бари…а холбоон хүгжэжэ, бэхижэжэ байг лэ!

…авиин Арадай Федеративна Республикын ажал…үгэй амар мэндэ! Эб найрамдал болон социализмын … аша туһада совет болон югослав арадуудай хоо…барисаан, харилсаа холбоон хүгжэжэ, бэхижэжэ …

…н агууехэ арадта халуун амаршалга! Советскэ …Индиин арадуудай хоорондохи хани барисаан, ха…н хүгжэжэ, бэхижэжэ байг лэ!

…зиин агууехэ арадта халуун амаршалга! Советскэ Союзай болон Индонезиин арадуудай хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон хүгжэжэ, бэхижэжэ байг лэ!

30. Эб найрамдалай түлөө, дайнда хамааралсахагүйн, оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байһан Лаосой арадта халуун амаршалга!

31. Эб найрамдалай түлөө, өөһэдынгөө оронуудай национальна бэеэ даанхай байдалай бэхижэхын түлөө тэмсэжэ байһан Бирмын, Цейлоной, Камбоджын арадуудта халуун амаршалга!

32. Афган арадта халуун амаршалга! Советскэ Союз болон Афганистанай хоорондохи хани барисаан, хүршэ ёһоной һайн харилсаанууд бэхижэжэ, хүгжэжэ байг лэ!

33. Империалистическэ бүлэгүүдэй аашануудта эсэргүүсэн, колониализмые бүрин усадхахын түлөө, өөһэдынгөө оронуудай бүрин эрхэтэй, бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхын түлөө, национальна экономико болон соёл культураяа хүгжөөхын түлөө тэмсэжэ байһан араб оронуудай арадуудта халуун амаршалга!

34. Сүлөөтэй, бэеэ даанхай Алжир гүрэниие байгуулха замдаа элитэ ехэ илалта туйлаһан эрэлхэг зоригтой алжир арадта халуун амаршалга!

Советскэ Союзай болон Алжирай арадуудай хоорондохи хани барисаан хүгжэжэ, бэхижэжэ байг лэ!

35. Колониализмын богоолшолгын гэнжые таһалаад, өөрынгөө бэеэ даанхай байдал бэхижүүлхын түлөө шэн габьяатайгаар тэмсэжэ байһан Африкын сүлөөтэ гүрэнүүдэй арадуудта халуун амаршалга!

36. Конголез гүрэнэй бэеэ даанхай байдал болон нэгэдэлэй түлөө, колонизаторнуудай аашануудта эсэргүүгээр тэмсэжэ байһан конголез арадта халуун амаршалга!

37. Империализмда эсэргүүгээр, өөһэдынгөө оронуудай бүрин эрхэтэй, бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхын түлөө, арадуудай хоорондо эб найрамдал болон хани харилсаанай түлөө тэмсэжэ байһан Латиин Америкын арадуудта халуун амаршалга!

38. Бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал байгуулгын аша туһада Англиин, Америкын Холбоото Штадуудай, Франциин болон Советскэ Союзай арадуудай хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

39. Милитаризмда, фашизмые һэргээн бодхоолгодо эсэргүүгээр тэмсэжэ байһан Германиин Федеративна Республикын ажалшадта, түрүү бодолтой бүхы хүсэнүүдтэ халуун амаршалга! Совет болон герман арадуудай хоорондохи хани барисаан бэхижэг лэ!

40. Советскэ Союзай болон Италиин арадуудай хоорондохи хани харилсаан хүгжэжэ, бэхижэжэ байг лэ!

41. Советскэ Союзай болон Финляндиин Республикын арадуудай хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

42. Совет арадай, Швециин, Норвегиин, Даниин, Исландиин арадуудай хоорондохи хани харилсаан хүгжэжэ, бэхижэжэ байг лэ!

43. Советскэ Союзай, Австриин арадуудай хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

44. Өөрынгөө газар дээрэхи Америкын сэрэгэй базануудта эсэргүү, оронойнгоо бэеэ даанхайгаар, демократическа ёһоор хүгжэхын түлөө, хүршэ бүхы гүрэнүүдтэй амгалан, хани барисаатай байхын түлөө тэмсэжэ байһан япон арадта халуун амаршалга!

45. Ондо ондоо ниитын байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон ажаһуухые, эб найрамдал болон арадуудай аюулгүй байдал бэхижүүлхые, тэдэнэй эрхэ сүлөө, бэеэ даанхай байдал хүндэлхые, экономическа, соёл культурын холбоо барисаа үргэнөөр хүгжөөхые баримталдаг политика—Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай ленинскэ гадаадын политика мандаха болтогой!

46. Эб найрамдал хёрхоор хамгаалжа байһан, гүрэнэйнгөө аша туһада алба хэжэ, манай эхэ ороной аюулгүй байдал хамгаалжа байһан, илалтын алдар солоор дуудуулһан Совет ороной шэн габьяата Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

47. Совет сэрэгшэд! Дайшалхы болон политическэ бэлэдхэлдээ шэнэ амжалта туйлагты, мүнөө сагай техникэ болон буу зэбсэг оролдосотойгоор шудалагты, сэрэгэй жаяг заршамые хэлбэришэгүйгөөр сахигты, һэргэг байгты, дайшалхы бэлэдхэлээ бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлжэ байгты!

48. СССР-тэ коммунизм байгуулгын шиидхэхы хүсэн болоһон хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай эбдэршэгүй бата союз бэхижэжэ, мандаха болтогой!

49. Манай олонациональна социалистическэ гүрэнэй һүр хүсэнэй, хүгжэн мандалгын эшэ үндэһэн болохо СССР-эй арадуудай эбдэршэгүй нэгэдэл, аха дүүгэй хани барисаан бэхижэжэ, мандаха болтогой!

50. Советскэ Союзай ажалшад! Коммунизм байгуулха гээшэ арадай хүсэ шадалай, хүсэл эрмэлзэлгын болон ухаан бодолой хэрэг мүн! Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулая!

51. Город болон хүдөө тосхонуудай ажалшад! Капитализмтай хэдэг амгалан ёһоной экономическа мүрысөөндэ оролдосотой ажалаараа түүхын богонихон болзор соо илалта туйлая! Хүн бүхэндэ хүртэхэ продукци гаргаха талаараа Америкын Холбоото Штадуудые хүсэжэ, ахин гарая!

52. Советскэ Союзай ажалшад! Долоон жэлэй түсэбые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөнэй далайсые улам үргэдхэе! Долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэе!

53. Коммунизм байгуулагшадай түрүү зэргэдэ ябаһан коммунис ажалай коллективүүд болон ударнигуудта, үйлэдбэриин түрүүшүүл болон новаторнуудта алдар соло! Эрхим хүнүүдэй дүй дүршэлые бүхы ажалшадай туйлалта болгое!

54. Советскэ Союзай ажалшад! Манай ороной хүсэ шадалай саашанхи ургалтын, дэлхэй дээрэ эгээн һайн ажаһуудал арад зондо хангаха үндэһэ һуури бологшо социалис зөөриие бүхы хэмжээгээр бэхижүүлэгты!

Хамаг юумэн хүнэй аша туһада, хүнэй зол жаргалай тулада!

55. Советскэ Союзай ажалшад! Совет хүн бүхэн өөрынгөө ажалаар коммунизмын илан мандахые дүтэлүүлнэ! Ажал хэдэггүй хүн—ама хооһон гэһэн коммунизм байгуулагшадай ёһо гуримые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхын түлөө тэмсэгты!

56. Промышленностиин, барилгын, транспортын хүдэлмэрилэгшэд! Ажалай бүтээсые оролдосотойгоор дээшэлүүлэгты! Үргэлжэдэнь оньһожоруулга болон автоматизаци бэелүүлэгты! Наукын болон техникын, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые үйлэдбэридөө зоригтойгоор нэбтэрүүлэгты!

57. Промышленностиин, хүдөө ажахын, барилгын болон транспортын хүдэлмэрилэгшэд! Капитальна һомололгые бодомжотойгоор, ехэ ашагтайгаар хэрэглэхын түлөө тэмсэгты! Мүнгэ зөөриеэ ашаглалгада орохо эгээн шухала барилгануудта элсүүлэгты!

58. Хүдэлмэришэд, инженернүүд болон техигүүд! Үйлэдбэреэ бүхы талаарнь һайжаруулхын түлөө, түүхэй эд, электроэнерги, түмэр болон түлишэ алмахын түлөө, продукциин өөрынь үнэ сэн химдаруулхын түлөө тэмсэгты! Уралан нарижуулагшад болон ухаалан зохёогшодой ниитэ хүдэлөөе хүгжөөгты!

59. Хүндэ индустриин хүдэлмэрилэгшэд! Ороной техническэ дэбжэлтын, экономическа хүсэн түгэс байхын, арадай ажаһуудал һайжаруулхын, манай Эхэ ороной өөрыгөө хамгаалха хүсые бэхижүүлхын үндэһэ һуури болохо хүндэ промышленностиин хүдэлмэриие саашадань һайжаруулхын түлөө тэмсэгты!

60. Советскэ металлургнууд болон горнягууд! Үйлэдбэриин техникэ болон технологиие һайжаруулагты! Үйлэдбэриин хүсэ дүүрэн хэрэглэгты! Шэнэ уурхайнуудые түргөөр ашаглагты! Арадай ажахыда түмэр, шэрэм, булад, прокат соргонууд болон үнгэтэ шухаг, металлнуудые бүри ехээр үгөө!

61. Советскэ энергетигүүд, электростанцинууд болон электросетьнүүдые баригшад болон хабсаргагшад! Электрификаци болбол коммунистическэ обществын экономиын гол шухала һудал гээшэ! Электроэнергиие булюу ехээр абалга хангагты, энергосистемэнүүдэй барилгын, ашаглалгын үнэ сэнгые химдаруулагты!

62. Машина бүтээлгын, прибор бүтээлгын хүдэлмэрилэгшэд! Үндэр бүтээсэтэй, ашагтай һайн шэнэ машина болон приборнуудые, үргэлжэдэнь оньһожоруулха болон автоматизацилха түхеэрэлгэнүүдые түргөөр бүтээн гаргагты! Арадай ажахын бүхы һалбаринуудые техническэ талаар шэнээр зэбсэгжүүлхын түлөө оролдосотойгоор тэмсэгты!

63. Нефтиин болон газай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Шэнжэлэн бэдэрхэ, үрэмдэхэ, ашагта шэнэ малтамалнуудые ашаглаха хүдэлмэри түргэдхэгты! Нефть сэбэрлэдэг заводуудай хүсэ дээшэлүүлэгты, нефтиин зүйлнүүдэй шанар һайжаруулагты! Орондоо нефть, газ ехээр үгэе!

64. Нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Ажалаа үргэлжэдэнь оньһожоруулагты, нүүрһэ малтаха һайн арга хэрэглэгты! Нүүрһэнэй өөрынь үнэ сэн химдаруулагты, шанарыень һайжаруулагты!

65. Химическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүдые түргөөр ашаглажа, хэрэглэгты! Химическэ түүхэй эдээр шанар һайнтай, химда эд бараануудые ехээр бүтээн гаргагты! Хүдөө ажахыда минеральна үтэгжүүлгэ ехээр үгэгты!

66. Совет барилгашад! Барилгын индустриие хүгжөөгты, шэнэдхэн һайжаруулагты! Шэнэ предприятинууд, гэр байра, һургуули, больница болон үхибүүдэй эмхи зургаануудые түргөөр, шанар һайнтайгаар баригты! Һайн, гоё, үнэгүй гэр байра болон бусад барилгануудые бодхоогты!

67. Барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Цемент, барилгын шэнэ, ашагтай материалнууд болон зүйлнүүдые, хабсаргагдамал хэрэгсэлнүүдые улам ехээр гаргадаг бологты!

68. Ой модоной, модо болбосоруулгын, саарһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Эхэ орондоо һайн шанартай модо, мебель, целлюлоз, саарһа ехээр үгэе!

69. Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Эд бараа ехээр, олон янзаар, һайн шанартайгаар гаргадаг бологты! Бүхэ, гоё һайхан бүд, хубсаһа, гутал, хүн зондо хэрэгтэй гэрэй хэрэгсэлнүүдые улам ехээр гаргагты!

70. Эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Үйлэдбэреэ бүхы хэмжээгээр ехэ болгогты, эдеэ хоолой зүйлнүүдые шанар һайнтайгаар, олон янзаар гаргагты!

71. Загаһанай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Газаа далайнуудта, океануудта, мүн дотоодын уһа сөөрэмүүдтэ загаһа ехээр баридаг бологты! Загаһанай зүйлнүүдэй шанар һайжаруулагты!

72. Советскэ транспортын хүдэлмэрилэгшэд! Түмэр замай, далайн, гол мүрэнэй, автомобильна, агаарай транспортые шэнэдхэн һайжаруулагты, мүнөө үеын техническэ хэрэгсэлнүүдээр хангагты! Ашаа шэрэлгын болзор хороогты! Пассажирнуудые һайнаар хангадаг бологты!

73. Хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд! Хэлхеэ холбооe хүгжөөгты, нарижуулан һайжаруулагты! Почто, радио, телевидени, телефон, телеграфай һайнаар хүдэлхэ ябадал туйлагты! Хүн зониие һайнаар хангадаг бологты!

74. Советскэ Союзай ажалшад! Хүдөө ажахые саашадань хүсэн түгэсөөр хүгжөөн дэбжээхэ хэрэг коммунис байгуулалтын эгээн шухала фронт, бүхы партиин, бүхы арадай хэрэг мүн!

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэгты!

75. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, нютагай үйлэдбэриин управленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд! Колхоз, совхоз бүхэниие һайнаар хүтэлбэрилдэг бологты! Газар таряалангай болон мал ажалай продуктнуудые бүри ехээр абадаг болохын тула хүдөө ажахые ударидаха шэнэ захиргаануудай булюу һайниие бүрин ашаглагты!

76. Хүдөө ажахын ажалшад! Хабарай тарилгые, тарилгын хойноһоо харууһалга болон таряа хуряалгые һайнаар үнгэргэхын түлөө, бүри мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые горьтой ехээр абадаг болохын түлөө бүгэдэ арадай мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгты!

77. Хүдөө ажахын ажалшад! Газар таряалангаа ногоо тарижа эрхилдэг гуримые эрид шууд усадхагты! Газар таряалангаа ашагтай һайнаар эрхилхэ гуримые зоригтойгоор нэбтэрүүлэгты! Аша үрэ ехэтэй ургамалнуудые ехээр таридаг болохын түлөө, гектар газар бүриһөө эгээн ехэ продукци эгээн бага гаргашатайгаар абахын түлөө эрид шууд тэмсэгты!

78. Хүдөө ажахын ажалшад! Ороошо таряа ехээр абалга — хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжээхын гол шухала үндэһэ һуури мүн. Шэниисын, кукурузын, горохой, просой, гэршүүхын болон бусад ороошото, бобово ургамалнуудай ургасые оролдосотойгоор дээшэлүүлэгты!

79. Нүхэд колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэд! Мяха, һү, тоһо, үндэгэ болон бусад продукци совет арадта бүри ехээр үгэхэ гээшэ танай уялга мүн. Ниитын мал ажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөгты, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлэгты!

Тэжээлэй бата бэхи база байгуулагты, кукурузын, сахарай, свеклын, морковиин болон бобово ургамалнуудай үндэр ургаса абахын түлөө тэмсэгты!

80. Хүдөө ажахын ажалшад! Хлопок, лен, сахарай свекло, хартаабха, овощ, үрэ жэмэс, виноград, сай ехээр абагты, шанарыень һайжаруулагты!

81. Колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөөгэй механизаторнууд! Хүдөө ажахыда наука болон түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые, үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулга болон электрификацилгые үсэд шангаар нэбтэрүүлэгты! Байһан техникэеэ гамнагты, һайнаар хэрэглэгты!

82. Эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд! Колхозно байгуулалтын булюу һайниие бүхы хэмжээгээр хэрэглэгты, ниитын ажахые бэхижүүлэгты, колхозно демократиие хүгжөөгты!

Колхоз — таряашадта коммунизмын һургуули мүн гээшэ!

83. Шэнэ газарай ажалшад! Ороошо таряанай үндэр, тогтууритай ургаса абадаг бологты! Ниитын мал ажал болон шубуу үсхэбэрилхэ хэрэгые бүхы хэмжээгээр хүгжөөгты! Газар таряалан эхилэлгын культурые һайжаруулхын түлөө тэмсэгты!

84. Советскэ худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой хүдэлмэрилэгшэд! Хүн зониие һайнаар хангахын түлөө тэмсэгты, ажалшадай эрилтые һайнаар шэнжэлжэ, ажалшадай ургажа байһэн эрилтэнүүдые хүсэд дүүрэн хангагты!

85. Советскэ эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд! Гүрэнэй захиргаануудай хүдэлмэриие саашадань һайжаруулагты, олониитын дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри хүсэтэйгөөр ябуулагты! Албан хойрог ябадалые үндэһөөрнь усадхагты, ажалшадай эрилтэ, гуйлтануудта анхаралтайгаар хандагты!

86. Наука болон дээдэ һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэд! Наукын саашадаа һалбаран бадархын түлөө, техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгты! Шэнэ нээлтэнүүд болон шэнжэлгэнүүдые үйлэдбэридөө түргөөр нэбтэрүүлэгты! Коммунизмын саг үедэ харюусамаар мэргэжэлтэдые бэлдэгты!

Түрүү совет наукада алдар соло!

87. Хүсэтэ космическа онгосонуудаар газар дэлхэйе тойрон түүхэдэ түрүүшынхеэ ниидэгшэ совет ороной космонавтнуудай илалта түгэс ниидэлгые хангаһан совет эрдэмтэд, инструкторнууд, инженернүүд, техигүүд болон хүдэлмэришэдтэ алдар соло!

Советскэ баатар космонавтнуудта алдар соло!

88. Литература, искусствын ажал ябуулагшад! Совет хүнэй баатарлиг ажал хэрэгүүдэй агууехэ, һайн һайхан шэнжэ шанарые өөрынгөө зохёолнуудта уран хурсаар харуулагты! Удха түгэлдэр, уран һайхан зохёолнуудые бэшэхын түлөө, арадай ажабайдалтай, коммунис байгуулалтын зорилгонуудтай литература, искусствые улам нягта барисаатай болгохын түлөө тэмсэгты!

89. Хэблэлэй, радиогой, телевидениин, хэблэлнүүд болон культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд! Партиин агууехэ хэрэгэй түлөө, коммунис шэнжэ шанарые, наука болон түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые ажабайдалдаа нэбтэрүүлхын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэд бологты!

90. Арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд! Үхибүүдые һайнаар һургадаг бологты, ажабайдалтай, үйлэдбэритэй һургуулиин барисаа улам нягта болгохын түлөө тэмсэгты! Коллективтэ, ажал хүдэлмэридэ дуратай, Эхэ орондоо, коммунизмын хэрэгтэ үнэн шүтэнги байхаар ургажа ябаа залуу үетэниие хүмүүжүүлэгты!

91. Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд! Арадай элүүрые улам һайнаар хамгаалагты, эмнэлгын, санитарна эмхи зургаануудые культурнаар ажалладаг болгогты! Медицинскэ наукын шэнэ туйлалтануудые ажалдаа хэрэглэгты!

92. Манай бүгэдэ арадай социалистическэ гүрэн мандаха болтогой! Арадай бодото засагай органууд — ажалшадай депутадуудай Соведүүд мандаха болтогой!

Советскэ социалистическэ демократи хүгжэжэ, бэхижэжэ байг лэ!

93. Советскэ профсоюзууд! Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэн ангиин, интеллигенциин эдэбхи үүсхэл бүхы хэмжээгээр хүгжөөгты! Олониитын коммунис мэдэрэлые дээшэлүүлхэ тухай, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай ажаһуудалые саашадань һайжаруулха, культурна хэмжээень дээшэлүүлхэ тухай эсэшэгүйгөөр оролдожо байгты!

Коммунизмын һургуули болохо советскэ профсоюзууд мандаха болтогой!

94. Коммунистическэ общество эдэбхитэйгээр байгуулагшад —совет эхэнэрнүүд мандаха болтогой!

95. Коммунистическэ партиин үнэн сэхэ туһалагша, халааниинь болохо, коммунизм байгуулжа байһан залуушуулай түрүү отряд — Ленинскэ комсомол мандаха болтогой!

96. Хүбүүд, басагад! Коммунис ёһоор хүдэлжэ, ажаһуужа һурагты! Революционно ёһо заншалнуудые үнэн сэхээр үргэлжэлүүлэгшэд, ушар ёһо мэдэнгеэр коммунизм байгуулагшад бологты, манай Эхэ орониие хамгаалхаар ходөдоо бэлэн байгты!

Алдарта совет залуушуул мандаха болтогой!

97. Пионернүүд болон һурагшад! Эрдэм һургаал оролдосотойгоор шудалагты! Ажалые хүндэлэгты, дуратайгаар хандагты! Ленинэй хэрэгэй түлөө, коммунизмын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэд болохоор бэеэ бэлдэгты!

98. Коммунистнууд болон комсомолшууд! СССР-тэ коммунизм байгуулхын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябагты!

99. Коммунизм шэн габьяатайгаар байгуулагша, газар дэлхэй дээрэ эб найрамдал байгуулхын, бүхы хүн зоной зол жаргалай түлөө эрэлхэг зоригтойгоор, сухаришагүйгөөр тэмсэгшэ агууехэ совет арадта алдар соло!

100. Социалис байгуулалтын хүсэ шадалай, илагдашагүй байлгын эшэ үндэһэн, коммунизм байгуулгада шэнэ амжалта туйлахын эрхэ нүхэсэл — парти болон арадай эбдэршэгүй нэгэдэл мандажа, бэхижэжэ байг лэ!

101. Манай ороной арадуудай хани барисаанай бата хэрэм, эб найрамдалай, демократиин, социализмын эбдэршэгүй бата бэхи түшэг тулгуури Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз мандаха болтогой!

102. Манай түрэл Советскэ Правительство мандаха болтогой!

103. Арадай шалгармал манлай, коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ обществын хүтэлбэрилхы, шэглүүлхы хүсэн — Ленинээр байгуулагдаһан Советскэ Союзай алдарта Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

104. Газар дэлхэй дээрэ Амгалан байдал, Ажал, Эрхэ сүлөө, Адли тэгшэ эрхэ, бүхы арадуудай Аха дүүгэй хани барисаа, Зол жаргал байгуулагша коммунизм мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

Ленинскэ комсомолой XIV съезд нээгдэбэ

МОСКВА, апрелиин 16. (ТАСС). Мүнөөдэр Кремльдэхи Съезднүүдэй ордон соо Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай XIV съезд баярай оршон байдалда нээгдэбэ. 19 миллион гэшүүдтэй комсомол, коммунизм байгуулагша залуушуул оронойнютаг бүхэнһөө дүрбэ мянга шахуу делегадуудые эльгээгээ.

Президиумдэ **Л. И. Брежневэй, Ф. Р. Козловой, А. Н. Косыгинай, О. В. Куусиненэй, А. И. Микоянай, Д. С. Полянскиин, М. А. Сусловай, Н. С. Хрущевой, Н. М. Шверникгэй, В. В. Гришинэй, П. Н. Демичевэй, Л. Ф. Ильичевой, Б. Н. Пономаревой** ерэхэдэнь, делегадууд болон айлшад үни удаан, нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Совет арадай хүндэлэлдэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хүндэлэлдэ, Ленинскэ Центральна Комитедэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан юрөөлэй үгэнүүд зүг бүхэнһөө дуулдана.

ЛЕНИН БИДЭНТЭЙ! гэжэ делегадууд болон айлшад олонто дурдан, альга ташалдана.

Комсомолой Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь **С. П. Павлов** ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй даалгабаряар съездые нээбэ.

ВЛКСМ-эй Улаан тугые Советскэ Союзай Герой, СССР-эй лётчик-космонавт **Ю. А. Гагаринай** зал соо асархадань, бултадаа хүл дээрээ бодожо, һүртэй шангаар альга ташан угтаа. Туг баригшын туһалагшад—Узбекистанай хүбэнтэ полиин механизатор Социалис Ажалай Герой **Т. Ахунова,** Донецэй шахтёр Социалис Ажалай Герой **К. А. Северинов** гэгшэд ерэлсэбэ.

С. П. Павлов 58 оронойаха дүү залуушуулай союзуудай, мүн хани барисаата залуушуулай организациинуудай делегацинуудые, тэрэшэлэн Демократическа залуушуулай бүхэдэлхэйн федерациин, Студентнэрэй уласхоорондын союзай түлөөлэгшэдые съезддэ хабаадагшадай үмэнэһөө халуунаар амаршалба.

Бүхы делегадууд ВЛКСМ-эй XIV съездын Хүндэтэ Президиумдэ Никита Сергеевич Хрущев түрүүтэй Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Президиумые айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр һунгаа.

Мүн делегадууд съездын президиум, секретариадые, редакционно болон мандатна комиссинуудые һунгаба.

Иимэ зүблэхэ зүйл баталагдаа:

1. ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл, КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр комсомолой бэелүүлхэ зорилгонууд.

2. ВЛКСМ-эй Центральна шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэл.

3. ВЛКСМ-эй Уставта хубилалтануудые оруулха тухай.

4. ВЛКСМ-эй Центральна органуудые һунгалга.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй үмэнэһөө ВЛКСМ-эй XIV съезддэ эльгээһэн амаршалгын бэшэгые КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь **Ф. Р. Козловой** соносхоходонь, суглараһан бүхы зон айхабтар баяртайгаар угтаа.

Социалис Эхэ ороной, инаг партиин хүндэлэлдэ, ленинскэ комсомолой хүндэлэлдэ зорюулагдаһан нэрьемэ шанга альга ташалга үни удаан замхаагүй, дахин дахинаа нэжэгэнэбэ.

Съездын делегадууд зүблэхэ зүйлэйнгөө түрүүшын асуудалые хэлсэжэ эхилээ. «ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй тоосоон ба КПСС-эй XXII съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр комсомолой бэелүүлхэ зорилгонууд» гэһэн элидхэл хэхын тулада ВЛКСМ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь **С. П. Павловта** үгэ үгтөө.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн эхилбэ.

УРДА-ОСЕТИИН АВТОНОМНО ОБЛАСТЬ. Квайса городтохи туулга сайрай руднигта руда улам ехээр малтан абтана. Предприятиин коллектив жэлэйнгээ түсэбые декабриин 25-да дүүргэхые эрмэлзэнэ. СССР-эй Верховно Соведэй депутат А. К. Хугаевай толгойлдог малтагшадай бригада хүдэлмэришэдэй дунда ехэ хүндэтэй болонхой. Коммунис ажалай коллективэй хүндэтэ нэрэ зэргын түлөө бригадын гэшүүд тэмсэдэг. Зураг дээрэ: малтагшадай түрүү бригада. Зүүн гарһаа—СССР-эй Верховно Соведэй депутат А. К. Хугаев, малтагшад А. А. Багаев, К. Х. Кочнев, И. К. Битиев, К. С. Засеев.

ТАСС-эй фотохронико.

Великобританиин премьер-министртэ Н. С. ХРУЩЕВ харюугай бэшэг эльгээ[бэ]

Советскэ правительствые толгойлогшо Н. С. Хрущев Великобританиин премьер-министр Г. Макмилланда апрелиин 12-то бэшэгдэһэн харюу эльгээгээ. Түсэблэһэнэйнгээ ёһоор агаарта ядерна зэбсэгэй туршалгануудые США болон Англиин үнгэргэхэ тухай асуудалые Великобританиин премьер-министр, США-гэй президент шиидхээд байна гэжэ энэ бэшэг соонь тэмдэглэгдэнэ.

Танай бэшэг, мүн Америкын болон Англиин правительствонуудай апрелиин 10-да хэблэлдэ толилһон США болон Великобританиин хамтын мэдүүлгэ ядерна зэбсэг туршалгые хорихо тухай хэлсээ үнэхөөрөө баталхын тулада бэшэ, харин арадай зэбүүрхэлые һуларуулхын тулада хэгдэһэн байгаа гэжэ этигэхээр болоно гээд Н. С. Хрущев тэмдэглэнэ.

Шиидхэхэнь үни хада шухалын шухала болоод байһан олон асуудалнуудаар хэлсээ баталхын тулада бэе бэедээ этигэлсэдэг байха асуудал тон шухала асуудал болоно гэжэ Н. С. Хрущев заана.

Оршон байдалые зүбөөр сэгнэхые, уласхоорондын шухалын шухала асуудалнуудые шиидхэхэ зүб зам олохые өөрынгөө бэшэг соо Н. С. Хрущев дурадхаһан байна. Энэ хадаа бэе бэедээ этигэлсэдэг болохо хэрэгтэ туһалха байна бшуу.

Германитай эбэй договор баталха, Баруун Берлиндэхи эзэмдэлгын гуримые усадхаха асуудалые Советскэ правительствын толгойлогшо хамагай түрүүндэ нэрлэһэн байна. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүд Европодо бии байһаар. Энэ хадаа удаан саг соо байжа тэһэрдэг минэнүүд мэтэ гээшэ. Тэдэнэй хэзээшье тэһэрхыень хэншье мэдэнэгүй. Гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудтахи эдэ гай түбэгүүдые зайсуулха, Европодо эб найрамдал бэхижүүлхэ шухала. Энээнние Германитай эбэй договор баталангүйгөөр, тэрэнэй үндэһөөр Баруун Берлиниие өөрэйнь мэдэлтэй город болгохо тухай асуудал шиидхэнгүйгөөр туйлаха аргагүй гэжэ Н. С. Хрущев онсолон тэмдэглэнэ.

Баруун Берлиндэ гурбан гүрэнэй сэрэгүүдэй байха үндэһэ баримта үни хада үгы болоо. США-гэй, Великобританиин, Франциин сэрэгүүдэй Баруун Берлиндэ ерэхэ үедэ манай оронууд союзнигууд байһан юм. Мүнөө бүхы юумэ хубилаа. Социалис оронуудта эсэргүүгээр, хамагай түрүүндэ Советскэ Союзда эсэргүүгээр зорюулагдаһан НАТО гэжэ эзэрхэг түримхэй бүлэглэлые баруун гүрэнүүд байгуулаа. Мүнөө Баруун Берлиндэ байһан сэрэгүүдтнай бидэнэй союзнигууд болоногүй, харин Советскэ Союзда харша НАТО гэжэ эзэрхэг түримхэй бүлэглэлэй сэрэгүүд болоно гээшэ.

Коммунизмда эсэргүү, социализмда эсэргүү тэмсэл хэхэ газар бии болгохые, тэрэнние өөрынгөө гарта барижа байхые НАТО-до ородог оронууд һанаашална. Энэ хадаа юрэл бэе бэедээ этигэлсэдэггүй ябадал бэшэ болоно. Харин һүртэ аюулда хүргэжэ болохоор ушар байдалай хүгжэлтые шэглүүлхые һэдэхэ гээшэ асуудалые һайнаар ойлгожо шадахаяа болиһон, үнэн зүбөөр бодомжолхоёо болиһон ябадал болоно.

Тиимэ болохолоороо, харюусалгаяа мэдэрхыень, мүн бэе бэедээ этигэлсэхэ шухала байһые ойлгохыень маанадые бэшэ, харин баруун оронуудай хүтэлбэрилэгшэдые хамагай түрүүндэ уряалха хэрэгтэй болоно бшуу.

Хэрбээ манай оронуудай Германитай эбэй договор хамтараа баталаад байгаа һаа, Европодо дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүдые усадхаха ябадал хангаха, тиин бидэндэ тохёолдодог тон ехэ бэрхэшээлнүүд зайсуулагдаха, бэе бэедээ үнэхөөрөөл этигэлсэдэг бологдохо, тиигээд бусад олон асуудалнуудые шиидхэхэ аргатай болохо һэн.

Ядерна зэбсэг туршалгые болюулха тухай иимэ хэлсээ — уласхоорондын хиналта хээбди гэһэн шалтаг бараад, Совет ороной газар дээрэ өөһэдынгөө хүнүүдые эльгээхэ арга боломжо НАТО-гэй тагнуулай органуудта олгожо шадахаар, тиимэ хэлсээ—Советскэ Союз баталжа шадахагүй гэжэ Н. С. Хрущев дахяад баталан хэлэһэн байна.

Советскэ Союзай хилэ шадар сэрэгэй базануудтай байхаһаа, сэрэгүүдээ байрлуулжа байхаһаа гадна, манай ороной газар дээрэ һаадгүйгөөр тагнуул хэхэ зүбшөөл бидэнһээ абахые таанад хүсэнэ гээшэт гээд Н. С. Хрущев бэшэнэ.

Тагнуул лэ хэхын тулада уласхоорондын хиналта тогтоохые США оролдоно гэжэ бүри 1955 ондо Женевэдэ президент Эйзенхауэртай хөөрэлдэхэдөө ойлгоһон байгааб гээд Н. С. Хрущев заана. Мүнөө баруун гүрэнүүд агаарһаа тагнуул хэхые, «огторгойгоор һаадгүйгөөр ниидэхэ» аргатай болохые оролдоногүй—юуб гэхэдэ, эдэ түсэбүүдынь бүхы дэлхэй дээрэ яһала тодоор элишэлэгдэнхэй,—ехэ удхашанартай газарнуудыень, манай ракетнэ сэрэгүүдэй байдаг газарнуудые, тон шухала барилга түхеэрэлгэнүүдые мэдэжэ абахын тула СССР-тэ тагнуулай пунктнуудые байгуулхые тэдэнэр мүнөө хүсэнэ.

Советскэ Союзай дурадхадагай ёһоор, хиналта тогтоохын тулада шалгалта хэхэ талаар гүрэнүүдэй өөһэдэйнь оньһо түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэдэг байхаар, ядерна туршалгануудые хорихо тухай договор бүри мүнөөшье баталжа болохо гэжэ Н. С. Хрущев онсолон тэмдэглэнэ.

Буу зэбсэг хуряаха тухай договор баталаад, баруун гүрэнүүдэй маанадые туршажа үзэхэдэнь, өөһэдынгөө зүб ойлгомжотой, бодолтой — сэсэн байһанние харуулхадань яанаб? Баруун гүрэнүүд уласуудай бэе бэедээ этигэлсэдэг болохо хэрэгтэ туһалха эрмэлзэлгые оройдоошье хүтэлбэри болгоногүй, харин Советскэ Союзда орходоо сэрэгэй талаар булюу болохые хүсэнэ гэжэ бүхы юумэ дээрэһээ элеэр харагдана.

Сэрэгэй бүлэглэлнүүдые тарааха, бусадай газар дээрэһээ хариин сэрэгүүдые гаргажа, оронуудтаа бусааха тухай Советскэ Союзай дурадхал хадаа гүрэнүүдэй үнэн сэхэ, һайн һайхан һанаашалгатай байһые шалгаха асуудалнууд. Мүн шиидхэгдээд байбал, бэе бэедээ бүри һайнаар этигэлсэдэг болохо асуудалнууд болоно гэжэ Советскэ правительствые толгойлогшо тоолоно.

НАТО-до ородог гүрэнүүд бидэндэ этигэнэгүй, тэдэнэй тагнуулшадта Советскэ Союзай үүдые бидэнэй үргэнөөр сэлижэ үгэхэ тухай маанадта эрилтэ хэнэ. Этигэл найдабари ондоогоор байгуулха аргагүй гэжэ хэлэдэг байна бшуу. Теэд али али талададаашье этигэдэг байха хэрэгтэй, энэ этигэл найдабари хоёр талаһаа байгуулагдаха зэргэтэй. Манай бүхы дурадхалнууд али алинда этигэлсэдэг болохо зорилготой юм.

Зүгөөр баруун гүрэнүүд бэе бэедээ этигэлсэдэг байха хараа бодолтойгоор хэрэгтэ хандадаггүй байна. Советскэ Союзтай худалдаа наймаа хэхые хизаарлаһан США-дахи тусхай хуулишье ямар удхатай гээшэб? Дай хэхые хүсэжэ байһан лэ орон тушаа иимэ хуулинууд юрэнхыдөө абтадаг гээшэ.

Манай тагнуулые өөһэд руугаа табигты, үгы һаатнай Америкын Холбоото Штадууд агаарта ядерна туршалгануудые хэдэн олоор хэхэ гэһэн эрид шанга эрилтэ маанадта табина гэхээршье байна. Зүгөөр имагтал диилдэһэн оронтой, дайнда булигдажа байһан оронтой иимэ хэлээр хөөрэлдэдэг ха юм. Гэбэшье Советскэ Союзай болон баруун гүрэнүүдэй хоорондо дайн байлдаан мүнөө боложо байнагүй. Манай хүсэнүүд ядахын сагта тэнсүү гэжэ таанад мэдэнэт, харин эзэрхэг түримхэйшүүлэй, дайнай хүсэнүүдтэ орходоо эб найрамдалай хүсэнүүд булюу гэжэ бидэнэр тоолонобди гээд Н. С. Хрущев зааһан байна.

Теэдшье, тэдэнэй эрилтэнүүд зүбшөөгдэхэ гэжэ США-гэй болон Великобританиин правительствонууд найданагүй ёһотой гэжэ би этигэнэб. Шахардуу шанга байдал усадхаха, бэе бэедээ һайнаар этигэлсэдэг болохо тухай оролдолго гарганабди гэһэн хэбэртэйгээр олониитэдэ өөһэдыгөө харуулхын тулада тэдэнэр иимэ юумэ хэнэ. Н. С. Хрущев өөрынгөө бэшэг соо иигэжэ хэлэнэ: «Туршалгые таанадай үргэлжэлүүлгэ, туршалганууд тухай таанадай соносхоһон шиидхэбэриие бэелүүлгэ өөһэдынгөө ядерна зэбсэгүүдые бэлэдхэхэ, туршахыемнай маанадые баадхана. Газар доро гү, али агаарта, замбуулинай дайда соо гү, али уһан доро ядерна зэбсэгэй туршалгануудые таанадай үргэлжэлүүлхэ болоо һаа, Советскэ Союз өөһэдынгөө ядерна зэбсэгэй туршалгануудые хэхэ баатай болохо байна. Үнэн зүб бодол гаргадаггүй, үһэрюу политика бэелүүлдэг эзэрхэг түримхэй хүсэнүүдһээ социал[...] дые эрхимээр хамг[...] лада туршалга хэх[...] болоно бшуу.

Обществын хүгж[...] ложо байһан уша[...] социально-политическ[...] гуулалтын, олон ор[...] олониитын байгуула[...] билжа байһан шэн[...] нүүдһээ буржуазн[...] ябуулагшад, иланга[...] дөө ехэ зөөри хогшо[...] логшодынь мүнөө [...] айдаг болонхой. [...] шанга байдалые ху[...] буу зэбсэг яаралта[...] хеержэ, «дайнай эр[...] рэ байлгаха» поли[...] лүүлжэ хуушанай гү[...] бээрнь үлээхые тэд[...] нэ гэжэ Советскэ пр[...] вые толгойлогшо тэ[...]

Мүнөө дэлхэйн х[...] аюултай үе тохёолдо[...] Юуб гэхэдэ, комм[...] һүрдэн айлга тэнш[...] болохо, коммунизмд[...] хаар үхэбэл дээр[...] хэлэдэг зарим хүнүү[...] айлга һүрдэлгэ, т[...] лээд байна. Хэрбээ [...] гомжые баримталаад [...] һаа, үнэхөөрөөшье үх[...] болохо байнал даа. Т[...] хүн түрэлтэн бэшэ, [...] лээд олошуул хосор[...] байна.

Великобританиин [...] министртэ хандахада[...] эй Министрнүүдэй Сов[...] рүүлэгшэ иигэжэ заа[...] сэлэл оролдолгоё [...] наар гаргаял, дэлхэй [...] хёолдоһон эрхэ байд[...] лон хүсэнүүдэй тэнсүү[...] бөөр сэгнээл, иимээр [...] болохо байгаа һаань[...] дай урда байһан асуу[...] дые зүбөөр шиидхэхы[...] гүрэнэй ажал-ябуул[...] сэсэн мэргэн бодол [...]

Н. С. Хрущев иигэж[...] лээ: «Уласхоорондын [...] хиналта тогтоон, буу [...] бүгэдэниитээрээ, хүсэ[...] ряаха тухай договор [...] хын тулада ямаршье [...] лон минутада, хаана[...] хоор би бэлэн байнаб[...] тиигэбэл ядерна турша[...] тухай асуудал зүн [...] шиидхэгдэхэ һэн. Юу[...] договорой ёһоор [...] усадхагдаха зэргэтэй [...] зэбсэгүүдые туршаха [...] оройдоошье хэрэггүй [...] байна».

СССР-эй дурадха[...] Великобританиин пре[...] нистр зүбшөөхэ гэжэ [...] гүйб гээд Советскэ пр[...] ствые толгойлогшо а[...] хээ, юуб гэхэдэ, «бару[...] нүүдэй политикые м[...] дорхойлдог тэдэ этэг[...] сэсэн мэргэн бодол[...] һыень би этигэнэгүй[...] Н. С. Хрущев нэмээж[...]

Зүгөөр энэ хадаа [...] сэг бүгэдэниитээрээ, х[...] хуряахын түлөө тэ[...] маанадай оролдолго һ[...] ха гэһэн удхатай бш[...] нэр саашадаашье тэм[...]

Эсэсэй эсэстэ араду[...] гожо, арадай аша ту[...] хөөрөөл харадаг, бата[...] найрамдал хангахые, [...] сэг яаралтайгаар түхэ[...] гаргашалагдадаг өө[...] ажалай үрые арша[...] гаалхые хүсэдэг пар[...] засагтаа оруулхал б[...] гөөр энэнэй тулада [...] ехэ саг хэрэгтэй, тэс[...] рэгтэй. Бидэнэр яһал[...] ритэйбди. Бидэнэр ю[...] гүйгөөр, эдэбхигүйгө[...] жэ байхагүйбди, эз[...] римхэйшүүлые элиш[...] лада, дай жүрөөдэг, [...] дай хуби заяае хэрэг[...] хүнүүдые элишэлхы[...] бидэнэр бүхы хүсэл[...] долгоёо гаргахабди.

***

США-гэй болон Ве[...] таниин хамтын мэд[...] хэлэгдэһэн дурадха[...] той анхарал хандуу[...] СССР-эй Министрну[...] ведэй Түрүүлэгшэ Н. [...] щевто Великобрита[...] мьер-министр Г. Ма[...] эльгээһэн бэшэг со[...] хэгдэһэн байна. Г. М[...] иигэжэ бэшэнэ. Яд[...] шалгануудые болю[...] ноһоо уласхооронд[...] тогтоохо тухай США[...] лон Великобритани[...] халнуудые Советск[...] зүбшөөн абаа һаа, [...] мүн гүрэнүүд бэе [...] гэлсэдэг болохо һэн, [...] радхал һэжэглэлс[...] болгохо бэшэ, харин [...] усадхаха зорилгото[...]

(ТАСС)

Бүхы оронийе доһолгоһон шуһата хюдалга

Табин жэлэй саада тээ, 1912 оной апрелиин 17-до хаанта засагай эгээл муухай шуһата үйлэ хэрэгэй нэгэн болоһон юм. Сибириин ой тайга соо, Лена мүрэндэхи алтанай прийскэ—Бодайбо шадар хаанта засагай алуурша‍д хүдэлмэришэдэй юрын жагсаалые буудаа бэлэй. 500 гаран хүн алуулһан, шархатаһан. Энэ муухай үйлэ хэрэг бүхы Росси дотор дары дуулдаһан байгаа.

Лена мүрэндэхи прийск алтанай промышленностиин бүлгэмдэ хамаададаг һэн гэдэг. Энэ прийскын бүхы акцинуудай 70 хубинь «Лена-Голдфилс» гэдэг Англиин акционерна бүлгэмдэ ородог байһан. Ажалша хүнүүдэй хара хүлһөөр малтажа абаһан алтаниинь гадаадын ба ородой капиталистнуудай, тэрэ тоодо хаанай бүлынхидэй гарта ородог байгаа.

Энэ муухай буудалгын урда тээ юун болоһон байгааб гэжэ харуулалтай. Алта элбэгтэй энэ прийскдэ хүдэлмэришэд аргагүй муу эрхэ байдалда хүдэлдэг, хаатаршан мэтэ байдалтай байдаг һэн ха. Үглөөнэй 5 часһаа үдэшын 7 саг болотор нойтон сэбдэг шахтанууд соогуур хүдэлмэришэд ажалладаг байһан. Энэ прийскдэ хүдэлмэришэдэй гэмтэхэ ушар тоо томшогүй олон байгаа. Гансахан 1911 оной нюурта газар дорохи хүдэлмэридэ 4561 дахин гэмтэл болоһон гэхэ гү, али 1000 хүдэлмэришэн бүхэндэ 700 гэмтэл болодог байгаа. Хүдэлмэришэдэй байра байдалшье хэлэхын аргагүй муу һэн ха. Муухай аад, хүйтэн гэгшын казарманууд соо хүдэлмэришэд байдаг һэн. Тэрэ казармын ханаар 2—3 дабхар паарнууд хээтэй, тэрээн дээгүүрнь зэргэлээд гэр бүлөөрөөшье, ганса нэгээрээшье эрэ эхэнэргүй зэргэлээд унтадаг байһан ха.

Хаанта засагта түшэглэжэ байдаг прийскын эзэд элдэбээр аашалдаг, хүдэлмэришэдэй тала харадаггүй, зоргоороо болодог байгаа. Прийскэдэнь аргагүй хатуу шанга ёһо журам тогтоогдонхой байдаг байба. Прийскын захиргаанние даагша Белозёров гэдэг тэндэхи ой тайгын хаан байһан юм. «Моридые һүүл дэлэһэн болоторынь хүдэлгэхэ, хүнүүдэй ганса хамар нюдэн хоёрой үлэтэр зарахаар» хүдэлмэри эмхидхэгдэхэ байха гэжэ энэ хүн захиргаанда орохотоёо хамта хэлэһэн юм гэдэг. Хүдэлмэришэд ямаршье эрхэгүй байгаа. Тиимэ аад, хайшаашье ошожо гомдохын аргагүй. Байдал һуудалайнгаа тэсэхын аргагүй болоходонь эндэхи хүдэлмэришэд эрилтэ хэжэ эхилһэн байгаа.

Эгээл иимэ эрхэ байдалда забастовко эхилһэн юм. Түрүүн Андреевскэ прийскдэ эхилээд, хэдыхэн хоногой турша соо алтанай промышленностиин бүхы район дотор дэлгэрээ һэн. Большевигүүдэй заабариин ёһоор буһалгаашадай центральна комитет хүдэлмэриин 8 час тогтоохо эрилтэ хэһэн байгаа. Мүн салин хүлһэ ехэ болгохо, яла түлэхэеэ болихо, медицинын зүгһөө туһаламжа үзүүлхэ, байра байдал, эдеэ хоол һайжаруулха мэтын эрилтэнүүдые хэһэн юм.

Ленэдэхи алтанай промышленностиин правлени эдэ эрилтэнүүдыень хангахаяа арсаад, элдэб эсэр айлгажа, хүдэлмэришэдэй буһалгаа болюулхые һэдэһэн байгаа. Гэтэр хүдэлмэришэд зориһон хүсэһэнөө бэелүүлхээр зоригжонхой байгаа һэн. Тиигэжэ буһалгааниинь һараһаа үлүү үргэлжэлжэ байба. Зүгөөр буһалгааниинь (забастовка) эмхитэйгээр, буу зэбсэггүйгөөр эрилтэеэ хүсэлдүүлхэ гэһэн байгаа.

Хаанта засагай ноёд прийскын эзэдтэй хамта буу зэбсэг хэрэглэжэ хүдэлмэришэдые дараха гэһэн һэдэлгэтэй байба. Тиигэжэ түрүүнээр стачкын комитедые усадхаха һэдэлгэ хэжэ эхилээ бэлэй. Тус комитедэй гэшүүдые түрмэдэ хаагаа. Тиихэдэнь хүдэлмэришэд бүри ехээр дураа гутажа улам шиидэнгеэр тэмсэхээр зоригжобо. Энэ үедэ түрмэ шорондо хаажа, большевигүүдэй хүсые һуладхаһан байгаа. Эгээл энээгээр һамбаашалжа, эсэр меньшевигүүд Надеждинскэ прийскдэхи байшанда ошожо, амгалан ёһоор эрилтэ хэхые дурадхаһан юм. Үшөө болбосорол багатай, таряашадай дундаһаа гараһан хүдэлмэришэд-горнягууд энээндэнь этигэһэн муутай. Большевигүүдэй хэдышье оролдоо һаа, энээнние болюулхын аргагүй байгаа бэлэй.

Иигэжэ апрелиин 17-до хүдэлмэришэдэй жагсаал Надеждинскэ прийскэ тээшэ дабшаа һэн. Энээндэ 2500 хүдэлмэришэд хабаадаа. Энэнь 2—3 модоной газарта тараад ябаа һэн. Арадай байшанһаа 200—250 алхамай үлөөд байхадань жандармын ротмистр Трещенков хүдэлмэришэд тээшэ буудаха захиралта солдадуудтаа үгэһэн байгаа. Буу зэбсэггүй хүдэлмэришэдэй жагсаал руу шэглүүлһэн шуһата буудалгаар 500 гаран хүн алуулһан, шархатаһан байгаа.

Энэ муухай үйлэ хэрэг хэжэ, хаанта засаг иимэ зорилго шиидхэхэ гэһэн байгаа: Лена мүрэндэхи хүдэлмэришэдые мүхөөгөөд, мүн энээнтээ хамта ороной бусад районуудай хүдэлмэришэдые һүрдөөн айлгаха гэһэн юм. Гэтэр хаанта засагай холо юумэ харахагүй сагдаанууд тон буруу бодоо. Энэ муухай хэрэгэйнь һүүлээр Лена мүрэндэхи буһалгаан улам үргэдэһэн байгаа. Мүн энэ шуһата буудалгань бүхы Россиие доһолгоо бэлэй.

«Звезда» гэжэ большевигүүдэй газетэ Лена мүрэндэхи шуһата буудалгада тусгаар зорюулһан номер гаргаа. Петербургын, Москва болон бусад городуудай пролетариат бүгэдэниитын энэ хүдэлөөнэй манлайда ябаһан байна. Эндэ алуулһан хүдэлмэришэдэй бүлэнэртэ эльгээхэеэ хүдэлмэришэд салин хүлһэнһөө суглуулдаг байба.

Лена мүрэндэхи шуһата буудалгын болоһонтой дашарамдуулан Гүрэнэй думэдэхи социал-демократическа фракци апрелиин 10-да эрилтэ хэхэдэнь, дотоодын хэрэгүүдэй министр Макаров иигэжэ мэдүүлээ һэн: «иимэ байгаа, саашадаашье иимэ байха». Энэ мэдүүлгэнь арад зоной дурые бүри ехээр гутааба.

Ленэдэхи шуһата буудалгатай дашарамдуулан орон дотор болоһон политическэ стачкануудта 300 мянга гаран хүдэлмэришэд хабаадаа. Иигэжэ Ленэдэхи буу зэбсэггүй экономическа стачка бүхэороной политическэ, засаг түрэдэ эсэргүү демонстраци болоһон юм. Мүн Баруун Европын олон оронуудай хүдэлмэришэд болоһон байгаа.

Орон дотор эхилһэн буһалгаанууд мүн манай Байгал далайе нэбтэрэн ерэбэ. Шулуу нүүрһэнэй Черновской уурхайн шахтернууд бодожо эхилээ һэн. Баргажанай тайгын алта малтагшад мүн эдэнэй жэшээ даган дууряагаа. 1912 оной турша соо миллионһоо үлүү хүдэлмэришэд буһалгаанда хабаадаа. Энэнь урда тээхи жэлдэ орходоо 10 дахин ехэ болоно.

«Хүдэлмэришэн анги капиталистнуудта, хаанта засагта олониитээрээ добтолжо ороо. Экономическа болон политическэ забастовкануудай дэлисэ айхабтараар үргэдэжэ, Росси энэ талаараа дэлхэйн эгээл хүгжэнги оронуудай урда ороод байна» гээд В. И. Ленин бэшээ һэн.

Иигэжэ апрелиин 17-до буудуулһан хүдэлмэришэдэй гарһаа улаан туг бүхы ороной хүдэлмэришэн ангида дамжан ороо бэлэй. Ленэдэхи үйлэ хэрэг хадаа пролетариадай ангиин тэмсэлдэ шэнэ үе шата нээжэ үгөө, Россидохи революционно хүдэлөөе хүсэ ехэтэ шатада оруулаа. Хаанта засагые, буржуазиие хуу сохижо хаяад, социалистическэ революциин илалтада ерэхэ саг болохо гэжэ Пражска партийна конференци дээрэ хэлэһэн тодорхойлолго хүсэлдэжэ байна гээд тэрэ үеын үйлэ хэрэг харуулба.

Үмхирэн һалажа байһан хархис хүсэнүүд ямаршье эсэргүүсэлтэгүйгөөр бэеэ тушаадаггүй гэжэ түүхын дүй дүршэл харуулна. Мүнөөшье капиталай оронуудта демократи ба социализмын түлөө тэмсэл үдэр бүри үргэдэжэ байна. Мартын 8-да Париждахи Бастилиин талмай дээрэ болоһон үйлэ хэрэг энээниие элирүүлэн харуулна бшуу.

Капитализмын хосорон үгы болохо, социализмын бүхы дэлхэй дээрэ илан мандаха байһые түүхын хүгжэлтын жама ёһон эли тодоор гэршэлэн харуулна.

Б. БАЙМИН.

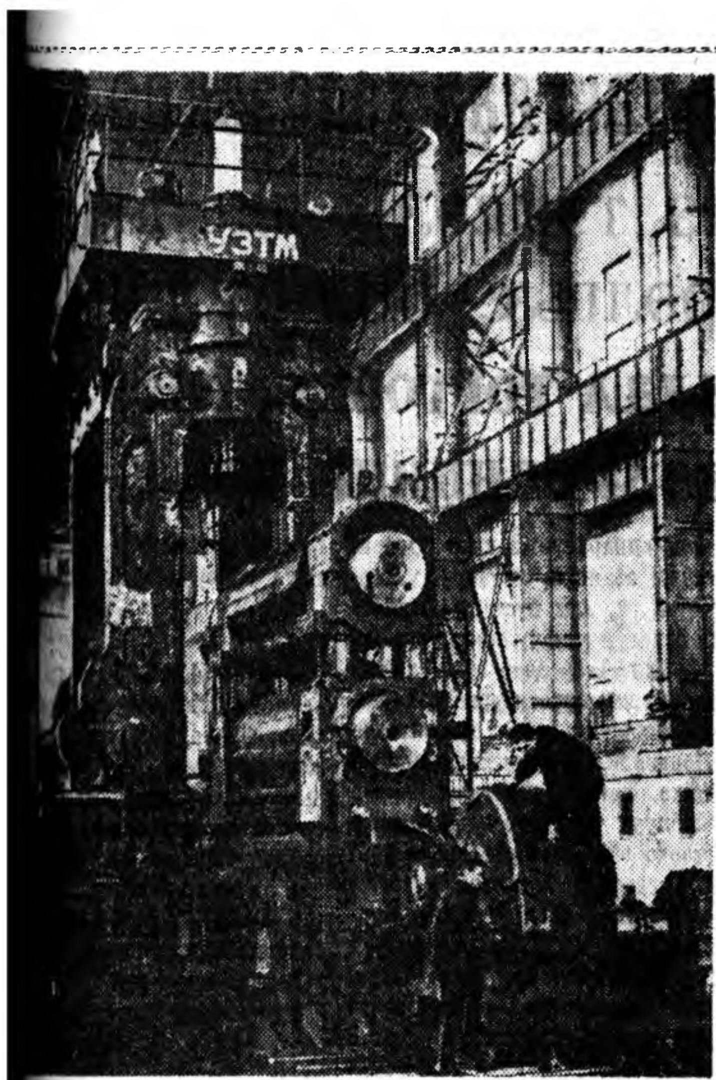

...ДЛОВСК. Коммуниз... материально-техническэ ... үүри байгуулха хэрэг... хүндэ машина бү... заводой коллектив эр... нэмэриеэ оруулалса... ...матическаар хүдэлдэг ... гэжэ блюмингын гол хуби эндэ богонихон болзор соо хабсаргагдаа. Энэ тон шухаг прокатна стан хадаа дэлхэй дээрэ эгээн ехэ бүтээсэтэй стан болохо байна. Зураг дээрэ: блюминг хабсаргадажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ҮЙЛЭДБЭРИИН УПРАВЛЕНИДЭ

РЕПОРТАЖ

ШАЛГАХА, ТУҺАЛХА, ҺУРГАХА

КАБАНСК Кабанск тосхон нэгэ аймагай промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин һалбаринуудые холбодог түб бэлшэр байһан аад, партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэриин үндэһөөр зургаан аймагай (Кабанскын, Прибайкалиин, Байкало-Кударын, Түнхэнэй, Ахын, Хойто Байгалай) хүдөө ажахын гол һудалые баридаг шэнэ управлениин центр болобо. Энэ зургаанай һаял эмхидхэгдээшье һаа, хаана байдагыень мэдэхэгүй хүн Кабанскда хомор хаш.

Тус управлениин хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд кабинедүүд соогуураа һуугаагүйл байха гэжэ тухайлбашье, хэнэйнь хайшаа ошоһые мэдэхэ һанаатай оробобди. Тэндэ нахамлажа һууһан хүн харгдаха хэбэргүй. Зариман колхоз, совхозуудай отделенинүүдээр ябаха зуураа ороод гарана янзатай. Уланүдэһээ томилолготой хүнүүд об тобхон ерэнэ. Мухаршэбэрэй «Эрдэм» совхозой главна зоотехник байһан нүхэр А. Ф. Тугаринов апрелиин 11-дэ ерэһэн аад, үглөөдэрынь «Кабанский» совхозой фермэнүүдээр ябажа, ажал хүдэлмэритэйнь, кадрнуудтайнь танилсажа захалаа.

Районууд хоорондын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин начальник нүхэр В. И. Титов—Түнхэнэй, КПСС-эй обкомой парторг нүхэр Б. С. Семенов—Баргажанай аймагуудай колхозууд, совхозуудай хабарайнгаа тарилгада хэр бэлэн болоһые, малай үбэлжэлгэ, түл абалга болон бусад олон асуудалай ямараар шиидхэгдэжэ байһые шалгаха, дутуу дундануудаа усадхалгадань туһалха, түрүү ажахынуудай, түрүү хүнүүдэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо зорилго табинхай ябажа байһан һурагтай.

Приёмно соо хөөрэлдэһөөр байтарнай, хурса сагаан шарайтай, гушаад лэ наһатай гэхээр хүн түргэ-түргэн алхалаад начальнигай таһалга хүдар орошобо. Бидэнтэй ярилдажа байһан нүхэрһөө тэрэ ерэгшэ хэн бэ гээд асуухадамнай:

—Кабанскын районууд хоорондын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлениин начальнигай орлогшо нүхэр А. Г. Шалангов гээшэ. Бичурын аймагай инспекцидэ ажаллажа байһанаа манайда хүдэлхөөр эльгээгдээ. Өөрөө ветеринарна врач мэргэжэлтэй хүн. Прибайкалиин аймагаар ябаһанаа ерэбэл ха,—гээд тобшо, тодорхой тайлбари үгөөдхеэ.

БАЯН ХИЗААРАЙНГАА

ХЭШЭГ БИЛТАРУУЛАЯ

— Ямар түсэбтэй, юу хэжэ байнат?—гээд асуухадамнай:

— Манайш зоно 24 колхоз, 8 совхозтой. 410,3 мянган гектар эдлүүриин ба бэлшээриин газар, 327,4 мянган толгой мал, 88,6 мянган шубууд управлениин харьяата ажахынуудта бии. 1962 ондо продукци абаха түсэбнай газетэдэ толилогдоһон хадань, дабтаад яахаб.

Ямаршье хараа түсэбэй гүйсэдхэл хүнүүдһээ, кадрнуудһаа дулдыдадагынь элитэ. Тиимын тула түрүүшын үдэрһөө зоно соохи хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэй танилсаха зорилго табяад, тэрэнээ бэелүүлжэ байгдана. Нүхэд В. И. Титов, В. С. Семенов бидэ гурбан Кабанскын, Прибайкалиин, Байкало-Кударын аймагуудаар ябажа, тэндэхи хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэй уулзаабди. Тиихэдээ ута унжагай суглаа зүблөө хээгүй, харин ямар хараатай, хэр ажаллажа байһыень мэдэхэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ, зохихо туһа хүргэхэ гэжэ оролдогдоо. Начальник парторг хоёрнай Түнхэн, Баргажанаар ябажа байна. Би һаяхан Прибайкальһаа ерээб.

«Прибайкалец» колхоз, тэрэнэй хүдэлмэрилэгшэд тухай хөөрэхэ хүсэлтэйб. Инженер мэргэжэлтэй нүхэр А. А. Щатов эндэ түрүүлэгшээр хүдэлнэ. Хүдөө ажахын институтдай 5-дахи курсада заочноор һурадаг нүхэр В. Н. Казарин,—агрономоор, зоотехнигэй мэргэжэлтэй аад, ветврач болохын тула мүн лэ заочноор һурадаг нүхэр И. З. Горбув—ветеринараар ажаллана. Эдэнэрэй үүсхэл, оролдолго гаргадагынь ажал хэрэг дээрэһээнь харагдана. Механизатор бүхэндөө 300 гектар газар тусхайлан даалгажа үгэнхэй. Тэдэнь тэндээ ходо хүдэлхэ юм. Тэрэшэлэн бусад һалбаринуудтаа ажахын тоосоо нэбтэрүүлхэ ябуулга хэжэ байна. Энэ жэлдэ 100 га үрэһэнэй горох тарихань. Иимэ хүрэнгын хэды хоморшье һаань, өөһэдын арга боломжоор бүрин хангаа.

Колхозой олонхи гэшүүд дааһан ажалдаа харюусалгатайгаар хандадаг гэһэн тобшолол хэмээр. Энэнь тодорхой, шадамар хүтэлбэриин үрэ болоно,—гэбэ.

АЖАХЫН ТООСООТО

БРИГАДАДА

«Байкальский» совхозой нэгэдэхи отделенидэ КПСС-эй обкомой энэ зонын инструктор нүхэр С. А. Тихмановскитай ошоходомнай, партиин райкомой секретарь нүхэр В. А. Лошкомоева, совхозой директор нүхэр Л. С. Петинов болон бусад мэргэжэлтэд Закалтус, Тимлюй, Большая Рочка тосхонуудтахи бригада, фермэнүүдэй ажахын тоосоондо оролгодонь туһалжа байба.

Закалтус тосхондо центртэй, ажахын тоосоондо апрелиин 1-һээ ороһон тракторно-таряан ажалай бригадын (бригадирынь нүхэр А. П. Березовский) ажабайдалые тобшохоноор харуулая.

Энэ жэлэйнь даабари, олзо болон гаргашые бригадынхидтай хамта зүбшэлэн тодорхойлхоёо совхозой хүтэлбэрилэгшэд ерээ гэжэ дуулахадаа, клубаар дүүрэн хүн зон сугларшаба. — Энээнэй урда тээ бригадын суглаан болохонь гэхэдэ, хашаншаг байдаг бэлэй Мүнөө ехэл эдэбхитэй байба. Ажахын тоосоон гээшэмнай эхин алхамһаа иимэл дура татастай байһаниинь һонин, дэмбэрэлтэй байна, — гээд нэгэ наһажаал механизатор ехэл омогтойгоор ажаглаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кабанскын колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управленидэхи КПСС-эй обкомой инструктор С. А. Тихмановский (баруун гарһаа хоёрдохи), «Байкальский» совхозой директор Л. С. Петинов (баруун захадахи) гэгшэд 1-дэхи отделениин механизаторнуудтай хөөрэлдэжэ байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Совхозой директор нүхэр Петинов, главна агроном нүхэр Фомин тон тодорхой, дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Мүнөө жэлдэ тус бригада 1953 гектар талмай дээрэ тарилга хэхэ, тэрэ тоодо 1250 га шэниисэ, 258 га горох, 20 га бобы, 100 га ячмень, 33 га овощ, 70 га хартаабха гэхэ мэтэ тариха түсэбтэй. Бүхы оорооһото ургамалнуудай гектар бүриһөө дунда жэшээгээр 12,5 центнер ургаса абахаар хараална. Үрэһэ хүрэнгөө хүсэд хаажа, сэбэрлэһэн, угааһан, шалгаһан байгаа. 500 гектар үрэһэнэй участогта таригдаха үрэһэн шиигтэйбэр, 85—90 процент ургамаар байһан дээрэһээнь элитнэ (гектарай 2 центнер 30 кг болохо) үрэһөөр һэлгэжэ байнхай.

Энээнэй урда тээ малай тэжээл бэлэдхэдэг һаа, саашадаа тиихэеэ болихонь. Энээниие мал ажалай ажахын тоосоото фермэнүүд өөһэдөө даажа абаба. Тракторно-таряан ажалай бригада нёдондо 900 га шэниисэ тариһан аад, мүнөө жэл 1250 гектарта, мүн горох 240-нэй орондо 260 гектарта тариха, овёсой талмайе горьтойгоор хорооҗо, орондонь бобы, овощь, хартаабха тарихаар хараалаа.

Апрелиин 12-ой байдалаар 3200 тонно шэбхэ, 145 центнер шубуунай хоргол, 29 центнер үнэһэн, 23 тонно минеральна үтэгжүүлгэ бэлдэгдээд, тус бригадын огородой эдеэ, пропашной ургамал тариха газарта тараагдажа байна.

Энэ бригадынхидай мэдэлдэ 10 трактор, 8 комбайн, 5 жатка, 9 сеялкэ, 48 борной гэхэ мэтэ техникэ, зэмсэгүүд үгтөө.

Энэ даабариие хэды хүдэлмэришэд дүүргэжэ шадаха хараалмжатайб? гэһэн асуудалда харюусахадаа, отделениие даагша нүхэр Никонов иигэжэ тайлбарилба:

— Ажахын тоосооной ёһоор жэл соо 62 хүн хүдэлхэ жэшээтэй болоно. Теэд танай бригадада хүдэлмэриин хүсэ абахаар 100 шахуу хүнүүд бии.

Бригадын бүхы доходынь 248 мянган түхэриг, гаргашань—182 мянган түхэриг болохо, 66 мянган түхэригэй ашаг олзо оруулагдахаар хараалагдана.

Ажалай түлөөһэн хайшан гэжэ үгтэхэб, шан, нэмэлтэ түлөөһэн байха гү гэхэ мэтэ асуудалнууд хүдэлмэришэдые ехээр һонирхуулба.

Түсэбтэ даабаряа дүүргэһэнэйнь түлөө хүдэлмэришэн бүхэндэ даб дээрэ (һара бүри) тарифай ёһоор түлэхэ, ажахын жэлэй эсэстэ абаһан продукциинь хэмжээгээр эсэслэн тоосохо, тиихэдээ ургаса абаха түсэбөө дүүргэлгэдэ хабаадаһанайнь зэргээр 25 процент нэмэлтэ түлөөһэ үгэхэ, хараалагдаһанһаа дээгүүр абтаһан ургасын худалдагдаһан үнэ сэнгэй 20 процентые бригадын гэшүүдтэ нэмэжэ түлэхэ, тиихэдэ хүдэлмэришэн бүхэн зохихо хубитаяа абаха болоно. Гэхэ зуура бригада соогоо жэлэй туршада 6 һара үргэлжэ хүдэлөөгүй хүн нэмэлтэ түлөөһэндэ хүртэхэ эрхэгүй гэжэ тогтоогоо. Энэнь ямар ушартайб гэхэдэ, зарим хүнүүд нэгэ бригадада 1—2 һара хүдэлжэ байтараа һонёо буураад гү, хубиингаа талые хараад ондоо тээшээ ябашадаг ушар али олон байдаг. Саашадаа тиихэеэ болихо байха.

— Манай бригадада 30 морин даалгажа үгтэхэ гэнэт. Эдэмнай олодоод, олзо доходымнай бага болгохогүй гү?

— Машина, зэмсэгүүдтэ даб дээрэхи заһабарилга хэхэ 3 хүнэй хараалагдаад байхада, 3 кузнец юу хэхэ юм? Үлүү бэшэ гү?

— Хоёр моришониие бариһанай хэрэг бии гү? гэхэ мэтэ олон асуудал табигдажа, тодорхой харюунууд үгтөө.

— Машина, зэмсэгүүдээ удаан ашаглахын тула гамтайгаар абажа ябаха, эдээндэ һайн сарай бариха шухала. Техникын ходо нарижажа, шэнэдхэгдэжэ байдаг хадань үе үе семинар эмхидхэхэ хэрэгтэй гэжэ механизатор С. Никонов дурадхаа.

Энээн дээрэһээ харахада, бригадын гэшүүд шадаал һаа гаргаша багаар хэхэ, хүсэ болон зөөри багаар гаргажа, ехэ ургаса абаха тухайда бодомжолжо эхилээ.

Бригадын дүүргэхэ даабари, олзо ба гаргашын түсэб баталан абаһанай һүүлээр отделениин парторганизациин секретарь нүхэр А. П. Березовский түрүүтэй 9 хүнһөө бүридэһэн бригадын совет байгуулагдаа.

Энэ бригадын машина, зэмсэгүүд түгэс бэлэн боложо зэһэшоод, газараа элдүүрилжэ эхилхэ команда хүлеэнхэй—жэрыжэ һууна.

Эндэхи отделениин партийна организаци 50 гаран коммунистнуудтай юм. Тэдэнэй олонхинь үйлэдбэри дээрэ ажалладаг. Эдэнэр КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлжэ, мал, таряан ажалһаа бүри ехэ ашаг шэмэ, ургаса абахын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадажа байна.

Нүхэр Тихмановский коммунистнууд болон партийнабэшэ механизаторнууд, малшадтай ярилдахадаа, партиин ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэриин гол удхые ойлгосотой тодоор тайлбарилхаһаа гадна, ажахын тоосоондо үнинэй ороһон ондоо тээхи бригада, отара болон фермэнүүдэй дүй дүршэ... онол арга тухайда хөөрэ... үгэбэ. Тиихэтээ хамта 1-д... отделениин бригада, фе... нүүдтэ замай залуур... хэр олон байһан тухай... дэнэй түйлалтые хаа х... дэлгэрүүлхын тула ю... дэжэ байһан тухайд һонирхоо.

Р. Б...МБАЕВ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Шэнэ дэбжэлтын эхин

...хүдөөдэ халуун хаһа ... Аймагай ажалшад ...гаа ЦК-гэй мартын ...эй шиидхэбэринүүдые ...рхэнһөө һайшаагаад, ... бэелүүлхын тула ...эн социалис мүры... эдэбхитэйгээр оролсобо. ...СС-эй ЦК-гэй мартын ...эй дүнгүүд болон аймагай ...мунистнуудай дайшал...рилгонууд» гэһэн асуу... КПСС-эй Мухаршэбэ...рагай партийна эдэбхи... суглаан үнгэрбэ. Элид... партиин райкомой сек... нүхэр К. С. Крылова, ...һэн коммунистнууд ...эй шиидхэбэринүүдые ...а зуураа, аймагай ... болон совхозуудай ... бии байгаа дутуу ...үдые эрид шүүмжэлээ.

...ай ажахынууд ногоо ...жа газар таряалан эр...турумһаа эрид арса... пропашной ургамалнуу...ээр таридаг болохонь. ... урда ургаса үгэдэг...рамал ногоонууд тариг... байгаа һаа, мүнөө жэл... мянган гектар шэниисэ, ...ектар ячмень, 7240 га ...а, 2 мянга гаран га ...300 га сахарай свёкло, бобы таригдаха.

...мунизм» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Тютрин три... гаража, КПСС-эй ...ээдын шиидхэбэринүү... бэелүүлхын тула колхоз...нгаа түйлаһан ам... тухай хөөрэхэдөө, иигэ...бэ:

...ПСС-эй ЦК-гэй мартын ... шиидхэбэринүүдые ...олхознигууд үнэн зүр... һайшаагаад, шударгы...жаллажа эхилээ. Мяха, ... худалдаха нэгэдэхи ...нгаа түсэбые дүүр... Мүнөө бүхы үнеэдээ ...аар һаадаг болонхой. Жэшээнь, урдань 360 ...аад шахуу һаалишад ... һаадаг байгаа һаа, ...ды тооной үнеэдые ... 9 хүн һаадаг болоо. ...нгаа тарилгые һайн ...эйгээр угтабабди. ...хникэмнай заһагдаа, ...рэнгэмнай бэлэдхэг...ээр халаанда хүдэлхэ ...элтэй механизатор...дхэгдээ. Мүнөө жэл... ...а үгэдэггүй ургамал... орондо шэниисэ, куку...харай свёкло, горох ...жээлэй бобы бүри ...ригдаха.

...й колхозой агроном ...ниганговай хэлэһэн ...дарагшад һонирхон гэргэхын тула бэлэдхэлэй хүдэлмэри горьтойхоноор ябуулаабди. Бүхы техникэ заһагдаа, наг шэбхэ поли дээрээ гаргажа байнабди. Механизаторнуудай байха байранууд бэлэдхэгдэнэ. КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула пропашной ургамалнуудые бүри ехээр тарихабди.

Гэбэшье манай ажахыда дутуу дундануудүшөөл бии зандаа. Жэшээнь, мүнөө жэлдэ аяар 10 мянган гектар таряалангай газар дээрэ ургамалнуудые саг болзор соонь тарихын тула олон трактор болон сеялкэ хэрэгтэй. Тиихэдэ манай ажахыда трактор болон сеялкэнүүд дутамаг. Тус асуудалда колхозой хүтэлбэрилэгшэд болон партиин райком анхаралаа табиха ёһотой.

— Партиингаа ЦК-гэй мартын Пленумэй материалнуудые хүн бүхэндэ гүнзэгыгөөр ойлгуулхын тула манай партийна организаци ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Хори гаран агитатор болон пропагандистнууд лекци, элидхэл болон хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Ябуулжа байгаа ойлгууламжын хүдэлмэридэмнай партиин райком ямаршье туһаламжа үзүүлнэгүй, — гэжэ «Путь Ленина» колхозой парткомой секретарь нүхэр **Варфоломеев** хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленумэй һүүлээр Суулгын совхоздо юун хэгдэжэ байһан тухай совхозой ахалагша агроном нүхэр **Перевалов** иигэжэ хөөрөө:

— Хүдөө ажахын продуктнуудые элбэгээр абахын тула ниитынгээ малда бардам элбэг тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэйха юм. Тиимэһээ мүнөө жэлдэ кукуруза тарилгые 200 гектараар, горохые—200 гектараар ехэдхэжэ, сахарай свёкло болон тэжээлэй бобы бүри ехээр таригдаха. Манай кукурузашад үндэр ургаса абахын тула һаналаа табижа, һайнаар ажаллаһан байна. Мүнөө тэдэнэр гектар бүридэ 10 тонно наг шэбхэ гаргаа. Гадна кукурузашаднай горох болон тэжээлэй бобы тарижа, үндэр ургаса абахаар зоригжонхой.

— Манай партийна организациин агитаторнууд малшадай фермэ, гүүртэ, бригада дээгүүр ябажа, ЦК-гэй мартын Пленумэй материалнуудтай малшадые танилсуулжа байна. Мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр абаха гэһэн тон харюусалгатай зорилгонуудые партимнай хүдөө ажалшадай урда табяад байна. Тиимэһээ бүхы коммунистнууд болон ажалшадые социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха гээшэ партийна эхин организациин дайшалхы зорилгонуудай нэгэниинь болоно. Ойлгууламжын болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрид һайжаруулха хэрэгтэ КПСС-эй райком анхаралаа угаа һулаар табина,—гэжэ «Знамя Ленина» колхозой парткомой секретарь нүхэр **Леонов** шүүмжэлбэ.

Аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадалсаһан КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **Л. В. Власов** дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Г. Щепин.

ВЛКСМ-эй XIV съездын хүндэлэлдэ зорюулагдаһан дурасхаалта значёгууд

МОСКВА, апрелиин 4. (ТАСС). Сэхэ булангуудтай гонзогоршог түхэлэй значёк. «ВЛКСМ-эй XIV съезд» гэһэн үгэнүүд сайбар улаан үнгэ дээрэ улаа ягаан үнгэтэйгөөр бэшэгдэнхэй. Иимэ значёгуудые комсомолой бүхэсоюзна хуралай делегадуудай болон айлшадай зүүжэ ябахые хаража болохо байна.

Баһа нэгэ значёк байгуулагдаа. Тэрэнэй хүхэ үнгэ дээрэ Кремлиин Съезднүүдэй ордон зурагданхай. Тэрээн доро «ВЛКСМ-эй XIV съезд» гэһэн үгэнүүд бэшэгдэнхэй.

Эдэ значёгуудые совет залуушуулай ажабайдалай гайхамшагта үдэртэ зорюулан, уран һайхан һиилүүр хэдэг заводой коллектив бүтээжэ гарһаһан байна.

ТАРИЛГА ТҮЛЭГ ДУНДАА

—Энэ жэлдэ газарһаа гараха юумэн гарахал гээшэ. Саг болзороо алдангүй, газарай шиигтэйдэ үрэһэеэ тарижа, газараа хахалжал шадаха хэрэгтэй,—гэжэ Сэлэнгын совхозой 1-дэхи фермые эрхилэгшэ Бадма Цыренович Шарапов баяртайгаар мэдүүлбэ.

Фермые эрхилэгшын һаналые тэндэхи ажахын тоосоондо ороһон тракторно-таряан ажалай бригадын механизаторнууд дэмжэнэ. Тэдэнэр совхоз дотор хабарай тарилгын хүдэлмэриие уридшалан эхилээд, габшагайгаар ябуулжа байнхай.

Үглөөнэй 8 часһаа үдэшын 9 час болотор механизаторнууд таряа тарина. Үрэһэеэ автомашинаар зөөнэ. Тарилга дээрэ тракторист Ефим Воробьев, сеялкэшэд Петр Аюшеев, Гарма-Доржо Дориев, Владимир Нимаев гэгшэд ажаллаха зуураа, үдэртөө 35 гектар нормын орондо 50 гектар тарина.

Энэ хүдэлмэридэ ябадаг хоёрдохи агрегадай тракторист Владимир Гармажапов, сеялкэшэд Пурбо Дагбаев, Гомбо Лобсанов, Будацырен Нимаев гэгшэд баһал дутуугүй, үдэртөө 50 гектар хүрэтэр таряад лэ байна. (**Нэгэдэхи зураг**).

Хоёрдохи халаанда бригадын механизаторнууд газар хахална. Һүнин халаанда хүдэлдэг тракторист Иван Аюшеев 7 гектар хахалжа, мүн лэ даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ.

Үрэһэнэй таряа зөөхэ хүдэлмэридэ хорёод жэлдэ жолоошоноор хүдэлжэ ябаһан Николай Цыбикжапович Базаров ВЛКСМ-эй гэшүүн Анатолий Цыренжаповтай хамта заашье һаадгүй ажаллана.

—Бүхыдөө энэ жэлдэ 2903 гектар таряа тарихабди. Тэрэ тоодо 1800 гектар эртын тарилга хэгдэхэ. Мүнөө 400 гаран гектар хара таряа таряад байнхайбди. Тракторно-таряан ажалай бригадын механизаторнууд ажахын тоосоондо орожо, бүхы хүдэлмэреэ һайн шанартайгаар бүтээхэ гэжэ оролдоно,—гээд фермые эрхилэгшэ нүхэр Шарапов механизаторнуудаа магтана.

С. Балдуев,
манай тусхай корр.

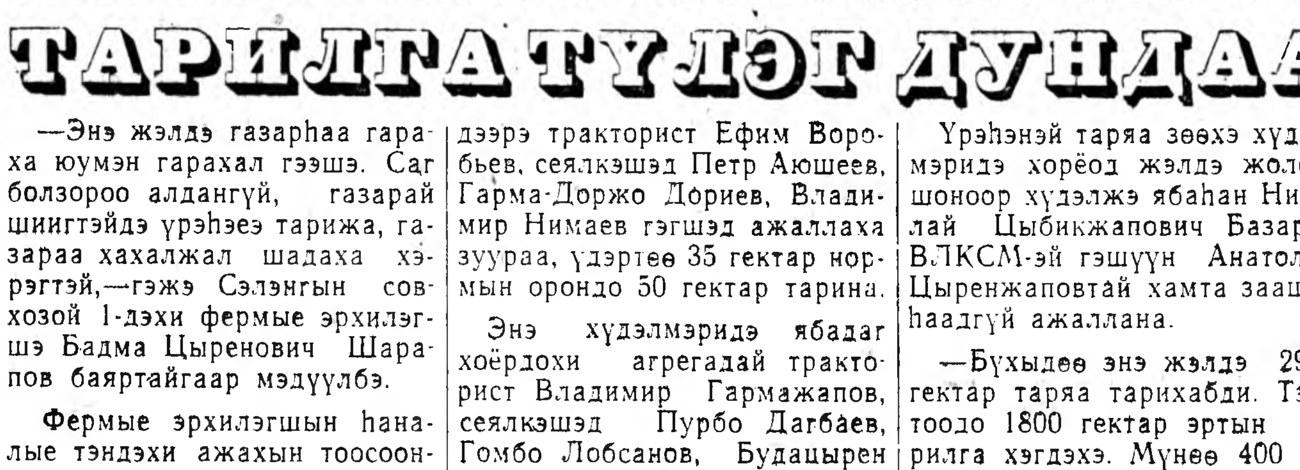

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

...Хурьган гарзалаа, хэн харюусахаб?"

...тын мартын 1-нэй но... ...мо дохёо» соо дээрэ ...ршагтай шүүмжэлхы ...гдоо һэн. ...тья соо Мухаршэбэрэй ... колхоздо хониной түл ... абтажа байһан тухай ...

...й депутадуудай Мухар...гүйсэдкомой түрүүлэгшэ ...ашников энээн тушаа ...лсэбэ:

...мизм» колхозой партийна организациин бюрогой заседани дээрэ газетэдэ толилогдоһон статья һаяхан хэлсэгдэбэ.

Тэндэ колхозой правленидэ, нэн түрүүн колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Тютрин, бригадир Н. Г. Ревенский, хонишод М. Д. Бельский, Г. А. Бельский болон С. А. Попов гэгшэдтэ хурьгадай түл абалганда гарза хэһэнэйнь түлөө шанга һануулга хэгдээ.

Хонишодой бригаданууд хүдэлмэрилхэ хүнүүдээр бүрин хангагданхай.

Кабанскын дунда hургуулиин hурагшад үйлэдбэриин бригада эмхидхэжэ, Байгал далайн эрье дээрэ лагерь түхеэрээд, 100 мянган дальбараа дэгжээжэ, гүрэндэ 200 тонно шубуунай мяха тушааха уялга абанхай. Зураг дээрэ: (зүүн гарhаа) 10-дахи классай hурагша Людмила Демикова, 9-дэхи классай hурагша Наташа Москалева.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Алексей БАДАЕВ

Шэнэ шүлэгүүдhээ

Тала

Үхэлтэ тулалдаанда
Үбэлые шабартай худхаад,
Дошхон хабарай
Диилэжэ гараха бүри
Буурал хагдан дороhоо,
Буурсагаа сүмэ харбан,
Наран тээшэ буляалдадаг
Набша ногоон...
Уужам даа таламнай,
Уршалаануудаар
Урагша хойшоо эсхээтэй!
Мянган жэлнүүдэй
Мүр сараа
Мүнхэдөө нюрүудань
хээлээтэй.
Үбгэ эсэгэнэрэйм хүлhэ,
нёлбоhо
Үнинhөө элбэгээр шэнгээhэн
Хүрьhэ шоройдоо хадагална
Хүн түрэлтэнэй нюуса.
Үбдэгсөө ногоогоор,
Мүнөөнэйхидэл,
Урдань халюуржа байбашье,
Залуужаhан мэтээр
харагдаад,
Зэрэлгээтэнэ тала.
Тиихэдэ,
Мүнөөнэйхидэл,
Бэлшэжэ ябаа энээгүүр
Атар тарган
Адуу мал —
Үгытэй зоной зөөри бэшэ—
Баяд, ноёдой адуу мал.
Тиихэдэ
Тала доhолдог hэн:
Тракторhаа боложо
доhолоогүй —
Зэрлигшүү моридой
табараанhаа
Зэдэлжэ байгаа тала.
Дархан hиилүүршэтэй Сагые
Жэшээлхэдэ алдуу
болохогүй.
Уужам талын нюрууе
Уршылгана Саг.
Хатаhан добын үнгэтэй
Хуушан тэрлиг үмдэhэн
Алхалааша үбгэнэй духые
Аржылгана Саг.
Хизааргүй дайдын эзэн
Хонишон үбгэнэй саагуур,
Шагай мэтээр бутаран,
Шэрхэ хонид бэлшэнэ.
Наанань буржагар хурьган
Ногоо hаяхан гэшхээд,
Аймшагтай ехэ дэлхэйе
Аймхай нюдөөр шэртэнэ...
Уужам талын нюрууе
Уршылгана Саг.
Хатаhан добын үнгэтэй
Хуушан тэрлиг үмдэhэн
Алхалааша үбгэнэй духые
Аржылгана Саг.
Хизааргүй дайдын эзэн
Хонишон үбгэнэй саагуур,
Шагай мэтээр бутаран,
Шэрхи хонид бэлшэнэ.
Наанань буржагар хурьган
Ногоо hаяхан гэшхээд,
Аймшагтай ехэ дэлхэйе
Аймхай нюдөөр шэртэнэ...

Улан-Удэ хэлнэ, харуулна

Мүнөөдэрэй телевидениин программа

19.00 — «Түрэл республика доторнай» гэhэн дамжуулга. 19.30—«Глазами журналиста» гэжэ научно-популярна фильм. 20.20—Лена мүрэнэй шадар болоhон шуhата буудалгын 50 жэлэй ойдо. 20.30—«Новости сельского хозяйства» гэhэн киножурнал. 20.50—hүүлэй hонин. 20.55—«Годы девичьи» гэhэн уран hайханай фильм. 22.15—Үглөөдэрэй программа.

Тобшохоноор...

☆ Дамдин Бадмаев түрэл колхоздоо ерэhээр найман жэл боложо ябана. Тэрэ XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздоо модо хюрөөдэгшөөр ажаллахынгаа хажуугаар, тээрмэ тодхожо, колхозойнгоо гэшүүдэй, малай эдихэ талха татана. Колхозой правлени, партийна организаци үүсхэлшэ нүхэрэй ажалые үндэрөөр сэгнэн, мүнгэн шан барюулhан, хүндэлэлэй самбарта дүрыень hуулгаhан байна.

Г. ТУГУТОВ.

Закамен.

☆ hү hааха талаар амжалта туйлаhан «Эрдэм» совхозой хоёрдохи отделениин Н. Н. Ивановой хүтэлбэрилдэг гүүртэдэ дирекци, парткомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

Д. ЛОПИЛОВ.

Мухаршэбэр.

✦ **Петропавловка.** Эндэ hаяхан тэндэхи дунда hургуулиин hурагшадай уран hайханай харалга болобо. hурагшад Гырылов, Глотова гэгшэд харагшадай hайшаалда хүртөө.

С. ТАБДАЕВ.

Бужуу үгы хэхэ арга бии

Малай арhанда тарадаг бужуу үбшэн үнинэй мэдээжэ. Тэрээгээр ехэнхидээ эбэртэ бодо мал, морид, нохой, миисгэй болоод хүншье баригдадаг гээшэ. Зүгөөр олон ушарта залуу мал тэрэ үбшэндэ нэрбэгдэдэг юм.

Энэ үбшэниие хайшан гээд танихаб гэхэдэ, тэрэнэй тодорhон газарта малай бэеын бүшмэг үhэ нооhотой хубиин нооhониинь hөөг hөөгөөр унаад, арhаниинь хара хүхэ үнгэтэй бурзагар хальhатай болошодог.

Бужуу—угаа халдабаритай үбшэнэй нэгэниинь. Элүүр мал бужуутаhан малтай хабиралдахадаа гү, али бужуутаhан малай шүргөөhэн хорёо хотонhоошье, эдеэлдэг хобтоhоошье халдадаг.

Энэ үбщэндэ баригдаhан залуу мал ехэ турадаг, муурадаг байна.

Бужуу үбшэн малай үбэлжэдэг байрын үлүүсэ дулаан гү, али шиигтэй, муухай байhанhаа улам hүжэрдэг, дэлгэрдэг юм. Тиимэ хадань малай үбэлжэдэг байрануудые хуурай, hэрүүн байлгаха эрилтэ табигдана.

Манай республикын колхоз, совхозуудта энэ үбшэн гол түлэб тугал, буруунуудай гүүртэнүүдээр үзэгдэдэг. Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бурунуудай гүүртэнүүдээр 1960 он болотор бужуу ехэ дэлгэржэ hүжэрhэн юм. Энэ үбшэниие усадхахын түлөө ветеринарна худэлмэрилэгшэд тусхай эрдэмтэдэй дурадхаhан шэнэ hэнэ аргануудые хэрэглэhэн байгаабди. Теэд hайн үрэ дүн үйлагдаагүй hэн.

Харин 1960 оной намар Барханай ветучастогай ветеринарна врач И. Дампилов ногоон байбан лизол хоёрые холижо, бужуу үбшэниие эмшэлхэ арга олоhон байна. Бидэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бужуутаhан 100 тугал, 50 буруу энэ аргаар эмшэлжэ эдэгээhэн байгаабди.

Энэ холисые хэхэдээ ногоон байбанаа талхан болотор бутаруулаад, лизол соогоо хэжэ, худхажа ниилүүлдэг. Тиихэдээ нэгэ хубинь ногоон байбан, 20—30 хубинь лизол байха ёhотой. Бэлдэhэн холисоёо кэрэглэхэ дээрээ 35—40 градус болотор халаагаад, малай бужуутаhан газартань түрхидэг. Халиhанайнь зөөлэрхэдэ хуулажа абаад, тэрэнээ шэл баанха соо хэжэ, эмээ дахин түрхидэг. Баанха соо хэжэ абаhан халиhаяа галдадаг. Удаань 5—9 хоноод байхада үлдөөшэ халиhаниинь унажа, үhэ нооhон ургажа эхилдэг.

Үбшэн малай байhан байрые тон нарин нягтаар сэбэрлэжэ, дезинфекци хүүлхэ шухала.

Мүнөө үедэ колхоз, совхоз бүхэндэ бужуу үндэhөөрнь үгы хэхэ арга хүсэд бии. Малшад мэргэжэлтэд хүсээл нэгэдүүлхэ болоно.

Л. Гармаева.
ветврач.

БУРЯТ ҮНЭН
4-дэхи нюур

Саг уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэhэнэй ёhоор, мүнөөдэр республика доторнай үүлэтэйшэг байха, хойто аймагуудта бага зэргэ саhан орохо. Баруун хойто зүгhөө hулаханаар hалхилха. Улан-Удэ городто үглөөгүүр 9—11 градус хүйтэн, үдэртөө 1—3 градус дулаан болохоор багсаагдана.

Апрелиин 18—19-нэй үдэрнүүдтэ республика дотор бага зэргэ үүлэтэй байха, саhан орохогүй. Баруун хойто зүгhөө hулаханаар hалхилха. hүниндөө хойто аймагуудта 13—18, бусад аймагуудта үдэртөө 0—5 градус хүрэтэр хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Улаасхоорондын шэнжэлэл

Хара муухай hанаатайгаар хэлсээндэ ер...

Олониитэ арадай хүсэтэ тэмсэл—ядерна [...] зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые болюулха а[...] мүн.

Алжирта эб найрамдал тогтоохо, бэеэ да[...]хай байдал олгохо ёhотой гэжэ Франциин арад хэл[...]

Мүнөө үеын уласхоорондын байдалые согсолон хаража байhан олон шэнжэлэгшэд капиталис гүрэнүүдэй дипломати мухардаа, тулгардаа гэжэ тобшолол хэhэн байна. Үнэн зорилгоёо халхалан далдалдаг элдэб худал хуурмаг онол аргануудынь орогүй hалажа байна. Энэ дипломати хадаа бүгэдэндэ элитэ болоhон хуушанайнгаал худал хуурмаг аашануудые дабтаха баатай болонхой.

Ядерна зэбсэг туршаха асуудалаар Англо-американска хамтын мэдүүлгын апрелиин 10-да тунхаглагдахадань эгээл иимэ юумэн болоhон байна. Номгон далайда ядерна зэбсэгүүдые удаа дараалан туршаха бэлэдхэлэй дүүрэhэн хойно гү, али дүүрүүтэй байхадань, туршалгануудые болюулха хэрэгтэ уласхоорондын хиналта тогтоохо тухай хэрбээ СССР-эй хараа шугамаа хубилгангүй иимэ хиналта тогтоохо гэжэ зүбшөөгөөгүй hаань, «энэ hарын hүүл багаар хэхээр хараалhан олон туршалгануудые хэхэ бологдохо байна» гэжэ Лондон Вашингтон хоёр бүри жэгтэй hэнгэргүйгөөр мэдүүлээд hэн.

Энэншье баруунай политигуудай ходол хэрэглэдэг хорото муухай хардалга, гүрдэлгэ мүн ааб даа! Нүгөө талынхидай хэзээшье зүбшөөхын аргагүй эрилтэнүүдые эдэнэр зорюута дурадхаад, hүүлээрнь иигэжэ хэлэдэг гуримтай: манай эрилтэнүүдые зүбшөөхэ hаа зүбшөөгты, үгы хадаа хэлсээн бүтэхэгүйнь лэ даа. Туршалгануудые болюулха хэрэг шалгахын тулада уласхоорондын хиналта тогтоохо тухай дурадхалые Советскэ Союз хэзээшье зүбшөөхэгүй гэжэ США-гэй ба Англиин правительствонууд hайн мэдэжэ байгаад, «Москвада уряатайгаар ханданабди» гэжэ байжа ушар ухаангүйгөөр шууялдадаг байна. Иимэ шалгалта хэхын тулада уласхоорондын хиналта хэрэггүй, энэ хадаа үнэндөө советскэ газар дайда дээгүүр тагнуул хэхэ гэhэн удхатай юм. Энэ талаар харахада, апрелиин 10-да абтаhан англо-американска мэдүүлгэ иимэ удхатай: СССР руу манай тагнуулшадые табигты, тиигээгүй hаатнай ядерна зэбсэгүүдэй шэнэ туршалгануудые удаа дараалан хэжэ эхилхэмнай.

Советскэ Союзай хараа шугам оло дахин тодорхойлогдоhон байха. Баруун оронуудта орходоо СССР ядерна туршалгануудые hураггүй багаар хэhэн байха. Тиин ядерна туршалгануудые болюулха тухай хэлсээнүүдые дары баталхаар бэлэн байна. Тиигэхэдээ энэ хэлсээнэй дүүргэлтые хинахын тулада гүрэн гүрэнэй зүгhөө шалгахада хүрэхэ, энэ хэрэгтэ тусгаар уласхоорондын инспекци хэрэггүй гэжэ СССР тоолоно. Президент Кеннеди премьер Макмиллан хоёр hаяхан энээнтэй адли hанал бодолтой байhан юм. «Тэhэрэлгэнүүдые мэдэхын тулада бии байhан хэрэгсэлнүүд яhала хүрэхэ, үшөө энээн дээрэ хиналта хэhэнэй хэрэгшьегүйха» гэжэ 1961 оной сентябриин 3-да эдэ хоёр мэдүүлhэн байна. Иигээд байхадаа хэлсээ баталха харгы зам нээгдээ бэлэй. Хэлсээ баталха арга боломжын бии болоходонь айжа, США ба Англи хараа шугамаа эрид шууд хубилгаа, тиигээгүй hаань, хэлсээ баталха арга боломжо байха hэн. Сентябриин 3-да мэдүүлhэн өөhэдынгөө мэдүүлгые тэдэнэр үгы хэжэ эхилээ бэлэй. Юуб гэхэдэ, «онсо тусхай эрхэ байдалда» энэ мэдүүлгэ хэгдэhэн тула үнэн бэшэ хэбэртэйгээр хэлэбэ.

США-гэй, СССР-эй, Англиин болон бусад оронуудай газар дайда дээрэ тогтооhон аппаратурын тэрэ доронь тэмдэглэжэ абангүй, мэдэнгүй үнгэрхэ хүсэтэй гү, али hула гү, агаарта гү, али захагүй замбуулинда гү, уhан доро гү, али газар доро гү — хаанашье хэhэн, ямаршье ядерна тэhэрэлгэнүүд байхагүй гэжэ Вашингтоншье, Лондоншье хэлэхэ аргагүй байhан байха. Тиимэ байн гэhээнь баруун оронууд уласхоорондын хиналта тогтоохо гэжэ яатараа оролдоноб? США-гэй ээрхэг түримхэй этэгээдүүд өөhэдынгөө тагнуулшадые инспекторнүүд гэжэ нэрлээд, СССР руу ябуулха гэжэ таhа оролдоно бшуу. Советскэ Союзай газар дайда дээрэ байhан сэрэгэй объектнүүд тухай мэдээсэлнүүдые суглуулха хэрэг хүнгэдхэхын тулада Америкын тусхайта хүнүүд иимэ эрилтэ табина: туршалгата тэhэрэлгэнүүдые хэхээр бэлдэжэ байhан гансал «hэжэглэлтэй үйлэ хэрэгые» шалгаха бэшэ, харин тэhэрэлгэнүүдые «нюусаар» хэхээр бэлдэжэ байhыень элирүүлхэ худэлмэри уласхоорондын инспекци хэхэ ёhотой. Эгээл иимэ шалтаг бариад тагнуулшад — «шалгагшад» Советскэ Союзай ямаршье район руу ошожо хараха аргатай болохо байна. Хиналта тухай Америкын дурадхал хадаа «США-гэй центральна тагнуулай управлениин байгуулhан тагнуулай хэрэгэй дутууень хүсэлдүүлхэ гэжэ тусгаар зорюулагдаhан байна» гээд «Нейшнл Геральд» гэжэ Индиин газетэ hаяхан бэшээ hэн. ЦРУ-гэй тагнуулдахи дутуунь юуб гэхэдэ, «советскэ ядерна базануудай байhан газар тухай мэдээнүүд үгы» гэжэ «Нью стейтсмен» гэжэ недели бүхэнэй Англиин газетэ hаяхан бэшээ hэн. Хүсэтэ сохилто хэхын тула «дайсанай базануудые элирүүлхэ» гэжэ Пентагон оролдохын ехээр оролдоно. Эгээл иигэжэ юрын хүн хэлэнэ бэшэ, харин США-гэй оборонын министрын орлогшо Росуэлд Гилпатрик гэгшэ мэдүүлhэн байна.

США ба Англиин тогтоохо гэжэ оролдодог уласхоорондын инспекци ба хиналта эгээл энээндэ хэрэгтэй байгаа бшуу.

США-гэй ба Англиин түлөөлэгшэд сэбэр сэхэ сэдьхэлтэйгээр Женева ерээ бэшэ, харин хара муухай hанаатайгаар, ядерна шэнэ туршалгануудые хэхэ гэhэн шууд сэхэ шиидхэбэри абанхай ерээ гэжэ хүн бүхэндэ эли болоно бшуу. Д. Кеннеди Г. Макмиллан хоёр үшөө нёдондо декабрь hара соо Бермудтэ уулзахадаа иимэ шиидхэбэри абаhан байгаа гээшэ аабза. Өөhэдынгөө шиидхэбэриие олониитын үмэнэ, 18 гүрэнэй түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн комитедтэ ерэhэн бэеэ абанги оронуудай урда бэеэ сагааруулха гэhэн зорилготойгоор лэ эдэнэр Женевэдэхи хэлсээнүүдтэ ерэhэн байна. Советскэ Союзай үгэдэ оросогүй дээрэhээнь саашадаа тэhэрэлгэнүүдые хэхэ баатай бологдоо гэжэ харуулха hанаатай байгаа.

Уласхоорондын хиналта тогтоохо тухай апрелиин 10-да СССР-тэ ханданhан англо-американска уряашье эгээл энэ зорилгодо тааруулагданхай бшуу. Вашингтондохи тушаалта хүнүүд дурадхал оруулхадаа, СССР-тэ тааралдахагүй гэжэ hайса мэдэжэ байгаад, «ородууд хараа шугамаа хубилхагүйл ха даа гэжэ тухайлhан юм» гээд Америкын томо гэгшын буржуазна газетэ «Нью-Йорк Геральд Трибюн» бэшэhэн байна. «Энэ дурадхалыень Москва буруушааха гэжэ Вашингтоной правительство мэдэжэ байhанаа нюугаашьегүй шахуу hэн» гэжэ апрелиин 10-най «Уряа» шэнжэлхэ зуураа Англиин «Гардиан» газетэ бэшээ hэн. Теэд иигээд байхадаа ядерна туршалгануудые хэхэдэнь баруун оронуудта зохистой шалтаг бии болгохоhоо ондоо ямар зорилго энээн соо табигдана гээшэб гээд энэ газетэ асууна.

Баруунай дипломатиин худал хуурмаг аашануудтань гансал гэнэн хонгор хүнүүд мэхэлэгдэжэ болохо. Советскэ Союз бэшэ, харин США ба Англи хараа шугамаа хубилгаха ёhотой, ядерна зэбсэг туршалгануудые болюулха хэлсээнүүдые баталха гэбэл бүхы хаалтануудые абажа хаяха ёhотой гэжэ ухаатайл хүнүүд булта мэдэжэ байна. Гэтэр США ба Англиин зонхилхы нюурнууд ядерна зэбсэг яаралтайгаар түхеэрхэ замда орожо байна. Иимэ хараа шугамынь олониитын зүгhөө, тэрэ тоодо США ба Англиин ажалшадай зүгhөө буруушаагдана гэжэ олон баримтанууд гэршэлнэ. Иимэ буруушаалгын улам дэлисэтэй, сохисотой болохо бүри хүн түрэлтэндэ тохёолдо[...] аюул зайсуулагдаха байна.

***

Энэ неделидэ Франциде[...] референдумэй дүн юу хару[...] хэдэ, Франциин арадай оло[...] жиртахи дайн сэрэг болю[...] рые халуунаар hайшаа[...] орондо эрхэ сүлөөтэ, бэеэ [...] байдал олгохоор эрид шиид[...] на. Эвианда болоhон хэлс[...] даа Алжирай ба Франции[...] дай гайхамшагта илалта, [...] колониалистнуудай панх[...] болоно. Франциин зонхилх[...] нууд иимэ хэлсээнүүдые [...] баатай болоhон байна. Т[...] Алжирта сэрэг дай болю[...] даанхай байдал олгоhон у[...] Франциин правительствы[...] мэтээр эдэнэр хараха hана[...] хамжын хүдэлмэри ургэн[...] на. Апрелиин 8-да болоh[...] рендумые энээндэ зорюулаг[...] жэ эдэнэр хэлэхэ hанаата[...] лиин хажуугаар байгшад Э[...] хэлсээнүүдые hайшааха зу[...] гагшад президентын засаг т[...] шадань ургэдхэхэ, шангад[...] шые зүбшэхэ баатай болоо[...] талха хүсэлэнтэй.

Эгээл олон гэшүүдтэй ор[...] торхи томо партинуудай [...] Франциин коммунистическ[...] энэ баталамжын шал худа[...] тодоруулан харуулба. Пре[...] засаг түрые үргэдхэхын т[...] харин Эвиандахи хэлсээнүү[...] шаан, hунгагшад голосоо [...] коммунистическэ парти ураа[...] бэшэ политическэ партинуу[...] гоhлогшод, тэрэ тоодо Фран[...] циалистическэ партиие толг[...] эгээл иимээр референдумые [...] хоiлоо юм. Энээнэй эсэстэ б[...] гагшадай 91 процентнь Э[...] хэлсээнүүдые зүбшөөжэ голо[...] 9 процентнь эсэргүүгээр [...] үгэhэн байна. Эдэнэр ямар[...] нууд бэ гэхэдэ, хэтэрхэй ха[...] гэдүүд, колониалистнууд [...]

Де Голлиин хараа шуга[...] шаажа, тэрээндэ улам ехэ [...] тухай hайшааhан хүнүүд [...] дай дунда байха. Зүгөөр [...] тоо тон үсөөхэн. Франции[...] олонхи хубинь Алжирта эб [...] дал тогтоохын, бэеэ даахан ба[...] болгохын, Алжирай ба Ф[...] арадуудай hаналаа нэгэдэл[...] тэмсэлэй илан мандаhые [...] голосоо үгөө. Референдумэй [...] дые президентын засаг түры[...] тай hаналаа нэгэдүүлжэ [...] үрэ дүн гээд зонхилхы бу[...] байhан зарим газетэнүүд ба[...] сэлэнтэй байгаа. Гэбэшье [...] бэшэhэн хүнүүдыншье энэ[...] шэнэгүй. Де Голль, тэрэнэй [...] парламентын hунгалтануу[...] зорhоонь урид хэхэ гэжэ [...] болюулаа. Энэнь тушаан бол[...] рэг бэшэ. Юуб гэхэдэ арад [...] сэл бодол энээндэ таараха[...] шоо. Энээниие хараадаа аба[...] даа.

Франциин коммунистичес[...] энээнhээ тон ондоо хараа [...] Энэ парти hунгагшадтай у[...] айдаггүй. Эвиандахи хэл[...] бодотоор бэелүүлхын түлөө, [...] да демократиие hэргээн [...] түлөө тэмсэхэ гээшэ Франци[...] дай шухалын шухала зори[...] компарти тоолоно.

Хэтэрхы хархис этэгээд[...] зэрлиг аашануудые гарга[...] ферендумэй дүнгүүдые ү[...] на. ОАС гэдэг эдэгээдүүдэй [...] рэгые даран усадхаха та[...] түрын зүгhөө абаhан хэ[...] мүнөө болотор харагданагүй[...] циин колониальна буржуа[...] рые шэнэ арга методоор [...] жуужа байхаhаа хэзээшье [...] гүй. Зэбсэгтэ хүсөөр дара[...] заншалта онол аргаяа [...] Франциин буржуази шэнэ [...] лониин дарлалта байгуул[...] тай гэжэ хэтэрхэй хархис [...] дые халхалжа байhан [...] үшөө дахин баталан гарша[...]

Эвиандахи хэлсээнүүды[...] бэелүүлхын, Алжирта эрхэ [...] найрамдал тогтоохын тула[...] шанга тэмсэл үшөөл хэхэ хэр[...] жэ Франциин ба Алжирай [...] сэнүүд мэдэжэ байна.

Я. М[...]

Хилын саанаhаа

М. А. Шолохов Шотландида ошоод байна

СЕНТ-ЭНДРЮС (Шотланди) апрелиин 14. ТАСС-эй корреспондент А. Меликян иигэжэ дамжуулна:

Сент-Эндрюсэй университедэй хуули ёhоной эрдэмэй докторой хүндэтэ нэрэ зэргые совет уран зохёолшо М. А. Шолоховто олгогдоhондо зорюулагдаhан баярай ёhолол үсэгэлдэр эндэ болоо. М. А. Шолохов хадаа Англида эрдэмтын хүндэтэ нэрэ зэргэ абаhан түрүүшын совет уран зохёолшо болоно.

550 жэлэй саада тээ байгуулагдаhан Сент-Эндрюстэхи университет Шотландиин зүүн хойто эрье дээрэ гоё hайхан газарта оршодог юм. Энэ хадаа Шотландиин эгээн лэ үнинэй дээдэ hургуули болоно.

Гадаадын оронуудай хүнүүдтэ эрдэмтын хүндэтэ нэрэ зэргэ олголго университедэй түүхэдэ үзэгдэдэг тон хомор ушар юм. hүүлшын 40 жэлэй турша соо гадаадын оронуудай оройдоол арба шахуу хүнүүдтэ эрдэмтын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоhон байха юм.

Хитадай болон Индиин правительствонууд нотонуудые абалсаба

ПЕКИН, апрелиин 14. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ мэдээсэнэ. Худалдаа наймаан, холбоо барисаан тухай шэнэ хэлсээ баталха зорилгоор зүбшэл хэхэ тушаа Хитадай болон Индиин правительствонуудай абалсаhан гурбан нотые Хитадай Арадай Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерство толилоо. Хитадай Түбэдэй районой болон Индиин хоорондо худалдаа наймаа эрхилхэ, холбоо барисаа байгуулха тухай хоёр ороной хоорондо 1954 ондо баталагдаhан хэлсээнэй болзор 1962 оной июниин 3-да хүсэхэ юм. Энэ хэлсээнэй орондо худалдаа наймаан, холбоо барисаан тухай шэнэ хэлсээ энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха табан гол ёhонуудта үндэhэлэн баталхын тулада Хитадай болон Индиин правительствонуудай хоорондо хэлсээ хэхые Хитадай правительство дурадхаhан байгаа. Энэ дурадхалыень Индиин правительство зүбшөөгөөгүй гэжэ Синьхуа агентство заана.

Гол анхаралаа хандуулна

ВАРШАВА, апрелиин 14. (ТАСС). Великобританиин премьер-министр Макмилланда СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой эльгээhэн харюугай бэшэгтэ Польшын хэблэл гол анхаралаа хандуулна. Энэ бэшэгые оронoй олониитэ ехэ hонирхолтойгоор угтаhан байна. Советскэ правительствые толгойлогшын бэшэг хадаа мүнөө үеын шухалын шухала асуудалнуудые хойшолуулангүйгөөр шиидхэхые уряалhан уряа болоно гэжэ Польшын ажалшад тоолоно.

БУДАПЕШТ, апрелиин 15. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряаха тухай, ядерна зэбсэгүүдэй туршалганууд тухай асуудалаар Г. Макмилланда Н. С. Хрущевой эльгээhэн харюугай бэшэгэй дэлгэрэнгы удхые газетэнүүд толилоо. Буу зэбсэг хуряаха асуудал шиидхэхэ талаар гүрэнүүдэй хоорондоо этигэлсэдэг болохонь шухала гэжэ газетэнүүд гаршагуудтаа онсолон тэмдэглэhэн байна. Энэ асуудалаар баруун гүрэнүүдэй бэшэ, харин имагтал Совет оронoй дурадхалнууд бэе бэедээ этигэлсэхэ ябадалда үндэhэлнэ гээд газетэнүүд заана.

СОФИ, апрелиин 14. (ТАСС). Англиин премьер-министр Макмилланда Н. С. Хрущевой харюу бэшэгэй удхые бүхы түбэй газетэнүүд нэгэдэхи хуудаhануудтаа дэлгэрэнгыгээр толилhон байна. «Ээрхэг түримхэйшүүлые элишэлхын тулада СССР ехэ хүсэлэл оролдолго гаргаха», «США болон Великобритани үнэндөө эб найрамдалые хүсэнэгүй», «Дайнай хүсэнүүдтэ орходоо эб найрамдалай хүсэнүүд булюу», «Ядерна зэбсэг хорихо тухай договор мүнөөшье баталагдажа шадаха», «Социалис оронуудай өөрыгөө хамгаалха шадабари ходоодоол дээдэ хэмжээндэ байха» гэhэн гаршагуудтайгаар Н. С. Хрущевой харюу бэшэгэй удха толилогдоhон байна. Энэ документын текст Софин радиогоор дамжуулагдаа.

БУХАРЕСТ, апрелиин 14. (ТАСС). «Буу зэбсэг бүгэдэниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха тухай хэлсээ баталха гээшэ гол асуудал болоно», «Ээрхэг түримхэйшүүлэй, дайнай хүсэнүүдтэ орходоо эб найрамдалай хүсэнүүд булюу», «Бидэнэй үмэнэ табигдажа байhан асуудалнуудые шиидхэхын тулада зүб зам шэлэн олохо» —гэhэн гаршагуудтайгаар Великобританиин премьер-министр Г. Макмилланда СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой эльгээhэн харюу бэшэгэй дэлгэрэнгы удхые «Скентейя», «Мунка», «Апэраря Патрией» болон Румыниин бусад түбэй газетэнүүд толилоо.

Н. С. Хрущевой бэшэгэй текст Бухарестын радиогоор дамжуулагдаа.

ПРАГА, апрелиин 14. (ТАСС). Великобританиин премьер-министр Г. Макмилланда СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой эльгээhэн харюугай бэшэг Чехословакиин олониитэдэ гүнзэгы ехээр hонирхогдоо. Энэ документдэ республикын ажалшадай угаа ехэ hонирхолтойгоор хандажа байhые анхаралдаа абан, Прагын олонхи газетэнүүд тэрэнэй хүсэд текстые томо гаршагуудтайгаар түрүүшынгээ хуудаhануудта толилоо.

«Гол асуудалые шиидхэхэ—буу зэбсэг бүгэдэниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха тухай хэлсээ баталха шухала» гэжэ «Руде право» гэжэ газетэ бэшэнэ. Иимэл хэлсээн баталагдаад байхадаа, бэе бэедээ этигэлсэдэг болохо хэрэгтэ туhалха гээд «Млада фронта» гэжэ газетэ заана.

Оасайхид аашалалдаhаар

ПАРИЖ, апрелиин 4. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэрэй турша соо бүхы Алжир дотор ОАС-эй бандидуудай хорото муухай ааша гаргаhанhаа уламжалан 16 хүн алуулаа, 35 хүн шархатаа.

Алжир городой үйлсэнүүдтэ оасайхид хүнүүдэй хойноhоо үсэгэлдэр ёhотойл агнуури хэhэн байна. Тэрээнhээ боложо 14 хүн алуулаа, 25 хүн шархатаа. Оран, Бон, Константин, Филипвиль городуудта оасайхид бомбонуудые тэhэлжэ, алжир үндэhэ яhанай хоёр хүниие алаа, 10 хүниие шархатуулаа.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУД[...]

Манай адрес, телефон[...]

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора —46-32. зам. редактора 32-74, ответ. секретаря—27-37, отделов партийной жизни пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, информации —35-14, культуры—34-05, писем и рабселькоров—[...] отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалтерия—[...] Для междугородных переговоров—16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства культуры Бурятской АССР.

Н00650. Зак. № [...]